

Yegdohin Muci Saan fiis

Rangsohaani

Saan baahee η *Apootar* cin Yeesu. Saan na Saak na Piyeer bed *Apootar* ci uup woyu η teereeci nikiis ci na naandsuke kipes kin Yeesu. Marka Saan η Limin tiik ci. Saan, η dooy teerndi a fiis, a teek haf ce "taalubeeni Yeesu keeñkohe".☆

N finho kakaan ki na hulti na rapduukin Yeesu, a yi taambkohee Maryaama, yaayin Yeesu.☆ N mirndaani a yi adgohee bi Jangu, η diska woysee Asi η jamanoonaam (bak ngan diskiki Turki nik woti-woti). N jamanoonaam, wed a fiisoh teerndii, na fiis ci kaahay ci a kabdoh☆ na teerndi na woye η in ci na haye η fikiiri.☆

Saan woyid η teerndii findi Yeesu puloh dafka, a hayya kehyi, na in ci a habid η kehyi, na in ci a jangdoh, na kakaan kin de na hultin de. Yeesu yegdeen booba woo kin KooH, a wirdeeda kosaayid ca, a tumeeda in feyohid ca uupee haf can booba.

Ini a fiis, wa hun na ini Macce na Maarko na Luk fiis, waaye fiisohaadi dalohid. Saan a yi uupid Macce na Maarko na Luk ini a naandsuk η baaB cin Yeesu η harmban Galile na Yerusalem.

Yegdohin Muci Saan fiis kadtidoh an :

- Ini Yeesu nik keeh-keeh *1:1-18*

- Seedeenin Yahya η ini kad η Yeesu *1:19-34*

☆ : Saan 21:20,24 ☆ : Saan 19:25-27 ☆ : 1 Saan; 2 Saan; 3 Saan ☆ : TeeB ki

- Kiis ci Yeesu tumohee pangkiŋ de 1:35-12:50
- Yeesu daayid' na taalubeeciŋ de 13-17
- Ambuuka, atte'uuka na kakaan kiŋ Yeesu 18-19
- Hultiŋ Yeesu 20:1-18
- Teeɓkanj Yeesu ŋ *Apootar* ciŋ de 20:19-21:23
- Reehɗohaani 21:24-25

Woo ki

¹ Nj camba, wa raak Woo ki nikid,
Woo ki nikee na Kooh
te wa nikka a yi.

² Wa nikee na Kooh, ŋ camba.

³ Kooh taamboh ŋ Woo ki,
a ferra in ci jen,
raakɗi ini feru te wa lahdɗi ŋ Woo ki.

⁴ Nj ɗooy Woo ki, kipes nikee nga,
kipes keem siŋaaridta ŋ ɓoobi.

⁵ Siŋaari siŋaardid' ŋ ñuusi te ñuusi ambɗaa.

⁶ Raakka ɓoyi Kooh woos,
a teeksee Yahya.

⁷ A hayya findi seede
ne a seede siŋaari, ɓoobi jen kos saguuce.

⁸ A yi nikee siŋaari haa
waaye a hay ne a seede siŋaari.

⁹ Siŋaari keeh-keeheem
siŋaarid' ɓo' nu nik,
siŋaareem nikee hayeeda Adina.

¹⁰ A yi Woo ki,
a nikka ŋ ɗooy adinaani,

adinaani feru taamboh nga de,
waaye Adina inhisdi de.

¹¹ A hayya η boobin de
waaye boobin de teydukdi de.

¹² Waaye bi teyduk de jen,
te ba kossa η tiikin de,
a onid ba ne
ba min nik kuɓuucin Kooh.

¹³ Ba rimukdi η bo',
ba rimukdi sagu ne a bo' waada,
waaye ba rimuk η Kooh.

¹⁴ Woo ki nikka bo',
boyeem gennda na boo ;
a riiffa na baahoh,
a riiffa na keeh ki η ini kad η Kooh,
boo hotta yaki a yak,
yakki Baabi ed Kuɓkin de,
Kuɓkin de yino-kongi.

¹⁵ Yahya seede'did de,
woosa η dafka ne :
« A yi η woyee,
wa η woyee ne
“ Yi na haye η finhooso
a yi uup po yak,
laam,
a nikid bala η nikan. ” »

¹⁶ A riifid na baahoh,
te boo jen rahsid η baahohin de,
wi mindi reeh.

¹⁷ Nakoh cin Kooh,

a lahdoh ca η Musaa ;
 waaye baahohinj de,
 na ini kad nga de keeh-keeh,
 a Yeesu Kiristaa hay na ca.

¹⁸ Ali bo' moosdi hotoh Kooh ;
 a Kubki yino-kongi
 te a yi Kooh,
 a rebpa η Baabi lool,
 a yi teeboh de.

Ini Yahya seede

¹⁹ Wa raakka mbah, kilifaacin Yawuut can
 Yerusalem woossa bi bo' η Yahya, boobi ba
 woossee baah η seeykidoh cin waasin Musaa na
 Lewiici, ne ba meekis de ne : « A fu ba ? » Yahya
 seede inii,

²⁰ a dasdohdi ba ali in, a woo ba keeh ki, a woo
 ba halang ne : « A ñam Mucdohi Gapohse haa. »

²¹ Ba meeksissa de ne : « Kon a fu ba ? A fu
 Ilyas e ? » A loffa ba ne : « A'aa, a ñam haa. »
 Ba meeksissa de ne : « A fu Woosuudi joy hay e
 ? » A lofissa ne : « A'aa. »

²² N ineem ba woosa de ne : « Kon a fu ba ?
 Boo joyid raak ini boo wikan bi woos boo. Fu
 woo ye η ini kad nga da ? »

²³ A loffa ba ne : « A ñam hoosoori woosuudi
 Esayi woye, boyi na leehke η bilaf fa ne : “
 Habdaat waasin Hed boo, wa yurah ! ” »[☆]

²⁴ Bi *Farisen* baaheen η yaaba woossee η
 Yahya,

²⁵ Ɔa meekissa Yahya ne : « Nik ne a fu Mucfohi Gapohse haa, a fu Ilyas haa te a fu Woosuudi joy hay haa ɗah, kon wa ye tah fu ɓoktohe ? »

²⁶ A loffa Ɔa ne : « Mi na ɓoktohe ŋ masuɓ waaye, ŋ harmban ɗu raakiɗ yi ɗu inahɗi ;

²⁷ te a yi hay ŋ finhooso. N yeyyoodi ɗe sah toksid liiɓ cin ŋafad cin ɗe. »

²⁸ Ineem raakoh ŋ Betani, Betaniina nik ŋ ɓaka faahanj kalanj Yurɗan, ɗiska Yahya ɓoktohe.

Yeesu a yi Mbaalinj Kooh

²⁹ N Kooh-wiisiina Yahya hotta Yeesu hayeeda nga ɗe, a woosa ne : « Mbaalinj Kooh yedɗi, yi na nihse bakaad cin adinaani.

³⁰ A yi ŋ woyee, wa ŋ woyee ne : “ Raakiɗ ɓoyi na haye ŋ finhooso, a yi uup po yak, laam a nikiɗ bala ŋ nikan. ”

³¹ Mi sah, ŋ inheedi ɓoyi a nikoh, waaye, ne ŋ teef cuubiŋ Israayel ɗe, wed tah ho hay, ŋ ɓoktohee ŋ masuɓ. »

³² Yahya seede inii : « N hotid Fuudsi Hoolohngaani, Fuudsiŋ Kooh ruhsosha Eel ci findi banuut, nikka nga ɗe.

³³ N inheedi ne a yi, waaye, Kooh yi woos so ne ŋ ɓoktohan na masuɓ a yi woyee so ne : “ Yi fu na hee hote Fuudsi Hoolohngaani ruhus, gen nga ɗe, a yi ɓoktohan na Fuudsi Hoolohngaani. ” »

³⁴ Yahya degga nga ne : « Ineem ŋ degida has te ŋ seede'id ne a yi Kuɓkinj Kooh. »

Taalubeecinj Yeesu koc

³⁵ N Kooh-wiisiina Yahya nikissa η ndaam na taalube kanak η bin de.

³⁶ A hotta Yeesu kafeeda, a woosa ne : « Mbaalinj Kooh yeddi ! »

³⁷ Taalubeeca kanak ca kerahha woo keem, ba ñaakidta Yeesu.

³⁸ Yeesu heelukka, a hotta ne ba dñi ñaakid de, a meekissa ba ne : « Du na waake ye ? » Ba woosa de ne : « *Rabbi*, fu gen nde ? » ("*Rabbi*" wed "jangdohohi").

³⁹ A loffa ba ne : « Hayaat, du hot. » Ba kadta, ba hotta diska a gen. Ineem nikee η bak noh soos, ba nikka na de nga η ina tasee η mbehaam jen.

⁴⁰ Andare taambdoh Simong Piyeer, baahee η taalubeeci kanak ceem.

⁴¹ A koc kad η Simong, taambdoh ce, a woosa de ne : « Boo hotid Kiristaani ! » Kiristaani, a yi Mucdohi Gapohse.

⁴² A bayya Simong η Yeesu. Yeesu marakka de woosa de ne : « A fu Simong, kubkinj Saarj ; te fu beedkohsan Sefas. » Sefas wed Piyeer, wa tokis atoh.

Yeesu beedkid Filip na Natanayel

⁴³ N Kooh-wiisiina, Yeesu tufukka η kot kad Galile, a hotta Filip, a woosa de ne : « Ñaakid to ! »

⁴⁴ Filip genee Betsayda, kur ka Andare na Piyeer puloh.

⁴⁵ Filip hotta Natanayel, a woosa de ne : « Yi waasinj Musaa na woosuud ci woo η ini kad nga de, boo hotid de, a Yeesu kubu Suseef. A gen Nasareet. »

⁴⁶ Natanayel woosa de ne : « Nasareet i ? In baahid minid puloh Nasareet e ? » Filip woosa de ne : « Haya fu hot. »

⁴⁷ Wa Yeesu hot Natanayel hayeeda nga de, a woosa nga de an : « Bo' Israayel keeh-keeh a yi, a inahdi lee. »

⁴⁸ Natanayel woosa de ne : « Fu inhoh ho nde ? » Yeesu loffa de ne : « N hotee nga da wa fu nik n oob nduna, bala Filip beedkan da dah. »

⁴⁹ Natanayel woyissa de ne : « Jangdohohi, a fu Kubkin Kooh, a fu buurin Israayel ! »

⁵⁰ Yeesu loffa de ne : « Ini n woo da ne n hotid da n oob nduna wed tah da kos e ? Fu hey hotisse bi in wiiriis ci uup yak ! »

⁵¹ A baatta nga ne : « Nam na woyee du wa, te ambaat ne wa keeh : Du hey hote Asamaan rangsukid, malaakaacin Kooh rapee nga, ca ruhsee n Kubkin boyi ! »

2

Kilooka nikee n Kanaa

¹ Wa ineem deg neeh kanak, kilook raakka n kur ka na woyse Kanaa ngan Galile. Yaay bi Yeesu nikee nga.

² Yeesu nameen beedku nga, a yi na taalubeecin de.

³ Ba nikka n kilooka po biiña reehha, yaay bi Yeesu woosa de ne : « Ba raakisd bi. »

⁴ A loffa de ne : « Bit, fu waad ye nga so ? Wahtuunin ngo reedi paad. »

⁵ Yaay ba woosa surgaaca ne : « In nu a woo du dah, tumaata. »

⁶ Ndaam raakeen kiro yasna-yino habdohu atoh, ced Yawuut ca meed njirñidkoha ne ba farsukee dah ; waa nu nga dah daleen ree *liitar* teemet wala ini uupa.

⁷ Yeesu woosa surgaaca ne : « Neyaata kiroocii po ca riif. » Ba neyya ca po ca riiffa tem.

⁸ A woosa ba ne : « Hafaata nga, du kom yaari adgoh kañam ki. » Ba tummba daa.

⁹ Wa yaara yooaha, raak wa boysuud biiñ. Surgaaca neyee masma inheen daska wa puloh, waaye a inheedfaa. A beedukka yaara kilooke,

¹⁰ a woosa de ne : « Boobi jen na adge edoh biiñi uup neβ, wa kadta po boobi dohrohha dah, wi tas neβ han edohu. Waaye fu nak, fu daak daak wi uup neβ po wahtuunii. »

¹¹ Wa nikka firndeeni Yeesu koc teeboh, wa raakoh kur kan Kanaa ngan Galile. Daa, a teebohha yaki a yak, taalubeecin de kossa de.

¹² Wa ineem coot, Yeesu hunnda na yaay ba, na taambdoh cin de jaar ci, na taalubeecin de, ba kadta kur ka na woyse Kapernawum. Ba nikka nga bi neeh.

Yeesu aaniid toonoh ca η Kahanj Kooh

¹³ Waam raak feetin *Paakinj* Yawuut ci heeda ree, Yeesu kadta Yerusalem.

¹⁴ A raakka bi toonoh inoh na mbaal na banuut ngan dooy Kahan Kooh ; a nammba raak bi wecce'oh kopor boofid na taabul can ba.

¹⁵ A tokidta leraw, a aannja ba jen po ba pulla Kahan Kooh na mbaal can ba na inoh ca. A pasarsohha kopor can wecce'oh ca, a folla taabul can ba.

¹⁶ A woosa toonoh banuut ca ne : « Nihsaat in cii jen ndii, kinaat tum kahan Baabinj ngo d̄isik toonoha ! »

¹⁷ Taalubeecinj de naandsukka ini Fiis ci Hoolid ci woo wii :

« Kooh ! Sawri ŋ sawar ŋ kahan fu, wa d̄ii ap po.☆ »

¹⁸ Kilifaacanj Yawuut ca woosa de ne : « Fu edan boo winde firnde, wi min teeboh ne ini fu tum wa waas ? »

¹⁹ A loffa ba ne : « Pooksohaat Kahniŋ Kooh wii, ŋ kurkidisa ŋ neeh kaahay. »

²⁰ Ba woosa de ne : « Tabahuukinj Kahniŋ Kooh wii tumid̄ kiis ndan̄kiyaah-nikiis na kiis yasna-yino (46), an fu heya kurkidisse ŋ neeh kaahay i ? »

²¹ Waaye Kahniŋ Kooh Yeesu woye, a faaninj de.

²² Wed̄ tah wa a hultid̄u, taalubeecinj de naandsukka ne a meedeena woo. Ba kossa Fiis ci, ba kossa ina Yeesu woye.

²³ Yeesu nikee ŋ Yerusalem ŋ feetan̄ *Paaka*. Wa booba hot firndeeca a habde, laayid̄ kossa de.

²⁴ Waaye a inheen ba jen, tahha po a oolkeedi ba.

²⁵ Yeesu ŋ haf ce, a inhid̄ ini nik ŋ keeñ bo', tahha po a etohdi ne bo' teeβ de in ngan̄ bo'.

3

Yeesu na Nikodem

¹ Raakeen jaar teeku Nikodem, a baahee ŋ *Farisen* ca te a nikee kilifa Yawuut.

☆ **2:17 2:17** Sabuur 69:10

² A hayya η Yeesu na wek a woosa de ne : « Jangdohohi, boo inhid ne a Kooh woos da ne fu jangid' boo ; laam ali bo' mindi habid' firndeeci fu na habde ne Kooh hundi na de dah. »

³ Yeesu loffa de ne : « Nam na woyee da wa, te amba ne wa keeh : 'Bo' nu rimkisd'i dah, a mindi baah η Nguurin-Kooh. »

⁴ Nikodem meekissa de ne : « Boyi kad' po yabko'id, a min na rimkohis ? A minid' aasis η rookin' yaayin de, a rimkis e ? »

⁵ Yeesu loffa ne : « Nam na woyee da wa te amba ne wa keeh, bo' nu rimukdi rimki puloh η masuɓ na Fuudsiη Kooh dah, a minandi aas η Nguurin-Kooh.

⁶ In nu rimkoh η bo' dah, wa bay kipes bo', in nu rimkoh η Fuudsi Hoolohngaani dah, wa bay kipes kin' Fuudsi Hoolohngaani.

⁷ Kina feyu η ini η woo da ne : “ Du joyid' rimkis. ”

⁸ Puudsi na laɓe η disik nu wa waad' dah. Fu kerhee wa waaye fu inhuu diski wa puloh na diski wa na kee. Wa mand' daa η bo' nu rimkoh η Fuudsi Hoolohngaani dah. »

⁹ Nikodem meeksissa de ne : « Ineem min na nikoh ? »

¹⁰ Yeesu loffa de ne : « Jangdohoh hend na da η dooy Israayel po fu inahdi ineem e ?

¹¹ Nam woo da wa te amba ne wa keeh, boo na woye ini boo inah, boo seede'ee ini boo hot, te du na teydukeedi seedeeniη boo.

¹² η woyee du in cin' kehyi, du kosdi so dah, du kosohan ndo na, ne η woo du in can' dafka dah ?

¹³ Ali bo' rapdī η dafka, dal Kubkin boyi, yi ruhsoh nga.

¹⁴ Te findi Musaa meebohee iīña moosa[☆] η kehya hulanga ne booba hot de, Kubkin boyi joyid meebohu daa,

¹⁵ ne bo' nu kos de dah, raak kipes ki heydi reehe. »

¹⁶ Kooh waadid adinaani po a edohha Kubkin de yino-kongi ne bo' nu kos Kubki dah, fu sooyuu, waaye fu raak kipes ki heydi reehe.

¹⁷ Laam Kooh woosdi Kubkin de η Adina ne a atte bi Adina, waaye ne Adina min mucdu taamboh nga de.

¹⁸ Yaa nu kos de dah, atte'sandi. Waaye yaa nu kosdi de dah, a atte'uud po yutid η kosaadiiki a kosaadi Kubkin Kooh yino-kongi.

¹⁹ Atteeni weddi : Siñaari hayid Adina, waaye boobi, a ñuusi ngisohid ba siñaari sagu ne tumohaad cin ba moddi.

²⁰ Tumoh modaadiici jen, sangid siñaari, te ba hayandi nga, ba neyyoh ne in ci ba na tume hotu noh cong.

²¹ Waaye bi na pese η keeh ki na haye η siñaari, ne boobi min hot ne ini ba na habde, kurkoh η Kooh.

Yeesu na Yahya Boktohi

²² Wa in ceem coot, Yeesu kadta kur can Yudee na taalubeecin de ; a nikka na ba nga neeh caam, a boktoheeda.

[☆] **3:14 3:14** Kind ci 21:8-9

²³ Yahya nameeda boktoh η Enon η sero Salim, ndaam nikee d̄isik laayid̄ masuḅ ; ḅooba kadeeda ne ḅa boktuk.

²⁴ Waam raak Yahya tayuud̄i η kaso paad̄.

²⁵ Wa raakka mbeh taalubeecin̄ d̄e taastidoheeda na jaar η Yawuut ca η ini kad̄ η findi ḅa na farsukohe.

²⁶ Ba hayya η Yahya ḅa woosa d̄e ne : « Jangdohohi, yaari nikee na d̄a η ḅaka faahan̄ Yurdaḅ, te fu seedeesa d̄e, d̄iski wa nik, a yaa boktoheeda te ḅoobi jen ḅaa kad̄ nga d̄e de'. »

²⁷ Yahya loffa ḅa ne : « 'Bo' mind̄i raak ali in ne Kooh edd̄i d̄e wa d̄ah.

²⁸ Du, d̄u minid̄ to seede ne η woyid̄ ne : Ñam Mucdohi Gapohse haa, waaye η woosu ne η adug d̄e.

²⁹ Kilooki, wuu hed̄ kilooki ; waaye nawle hed̄ kilooki, yi nik η sero hed̄ kilooki te a sikd̄ukee d̄e, na sume sum lool ne a kerah hoosoorin̄ d̄e d̄ah. Sumeem wed̄ sumi η sum woti te d̄iski wa nik, wa mitid̄.

³⁰ A yi, a joy joy baat yak a kade, mi, η uupee yissuut. »

Yi puloh d̄afki

³¹ Yi puloh d̄afki, a yi uup d̄afuk ḅoobi jen ; yi puloh kehyi a wuu kehyi, te a na woye in cin̄ kehyi. Ee di', Yi puloh Asamaan, [a yi uup d̄afuk ḅoobi jen.]

³² A na woye ini a hot te a kerahhaa waaye ḅoobi teydfukd̄i seedeenin̄ d̄e.

³³ Yi teydfuk seedeenin̄ d̄e teeboh̄id̄ ne a hunid̄ ne in nu Kooh woo d̄ah, wa keeh.

³⁴ Yi Kooh woos, a na onee de on Fuudsi Hoolohngaani te Fuudsi a on de na topeedi, tahha po in ci a na woye, ca woo cin Kooh.

³⁵ Baabi waadid Kubki te a degid jen n yaah ce.

³⁶ Yi kos Kubki, a raakid kipes ki heydi reehe. Yi sang kerhid Kubki, a raakandi kipes ki keeh-keehi te ayrukin Kooh genan na de.

4

Yeesu na bitba genee Samari

¹⁻³ *Farisen* ca kerahha ne, booba na woye ne taalubeeci Yeesu raak, na bi a na bokte, bed uup bin Yahya. Nikka haa ne a Yeesu n haf ce a yi na boktohe haa, e taalubeecin de na boktohe. Wa Yeesu inah ne *Farisen* ca kerhid woo keem, a kurkohha Yudee, a dokukka Galile.

⁴ N kadan de, nikka ne a joy laho Samari*.

⁵ A kadeeda po a reesa n kur baah n Samari na woyse Sikaar n sero yohna Yanhooba onee kubkin de Yuusufa.

⁶ N ndaam, naacan Yanhooba nikee nga. Wa Yeesu yaa n tiindin de, a booffa n sero naaca ; wa nikee n leero noh.

⁷⁻⁸ Taalubeecin de kadta roma kañam n dooy kur ka. Dekka po bitib baah n bi Samari hayya neye. Yeesu woosa de ne : « On ndo n an. »

⁹ Bitba loffa de ne : « Waaw ! Fu yi Yawuut, fu min ndo na kiimoh masu, mi bitib gen Samari ? » Waam raak Yawuut ci tiimbkee tiimbuk bi Samari.

* **4:4 4:4** *Samari* : bi Samari na Yawuut ca kerhidoheedi ; ba heeftidohee heeftidoh, ba sangtidohha.

¹⁰ Yeesu loffa de ne : « Fu inheen ini Kooh onoh dah te fu inheen yi na kiimee da masub dah, a fu hee de kiime masub, a on da masmi na onoh kipes. »

¹¹ Bitba loffa de ne : « Kilifaani naaci wedi ye noodan, te fu raakdi hoc, fu bayohan masmi na onoh kipes n de ?

¹² A fu uup caacin boo Yanhooba yi on boo naacii e ? A anid nga a yi na kubuucin de, po doopaat cin de sah. »

¹³ Yeesu loffa de ne : « Masmii, bo' nu an nga dah, a hey sifadkisse.

¹⁴ Waaye bo' nu an masmi mi na hee de one dah, a moosandi sifaduk muk. Laam, wa na hee nilee culi na hee kadde n dooy ce, wa on de kipes ki heydi reehe. »

¹⁵ Bitba loffa de ne : « Kilifaani, on ndo n masmeem, ne n sifadkissuu, wa etohissuu ne n hayee neye n ndii. »

¹⁶ Wed Yeesu woyoh de ne : « Kada fu beedka yaar fu, fu hayis ndii. »

¹⁷ Bitba loffa de ne : « N raakdi yaar. » Yeesu woosa de ne : « Fu woo keeh n ini fu woo ne fu raakdi yaar.

¹⁸ Fu raakeen yaar yatuus, te yi fu nik na de woti-woti, a yaar fu haa. Fu woo keeh. »

¹⁹ Bitba woosa de ne : « Kilifaani, n hotid nga ne fu woosuud.

²⁰ Boo bi bi Samari, caac cin boo, meed ñaamuk Kooh n tangoorii, waaye du bi Yawuut ci, du woo ne diska joy ñaamkohu wa daa n Yerusalem. »

²¹ Yeesu woosa de ne : « Bitbi, kosa ini mi na woyee da wii, jamano wii hay, wa nikandi ne du joy ñaamkoh Baabi η tangoorii, wala η Yerusalem.

²² Du bi Samariici, du na ñaamke Kooh waaye du inahdi de ; te boo bi Yawuut ci, Kooh yi boo na ñaamke, boo inhi de ; laam mucu laho η Yawuut ci.

²³ Waaye jamano wa dii hay, te sah wa reyid, ñaamkoh ci keeh-keeh ci, Fuudsi Hoolohngaani hey ba one ba ñaamkee Baabi findi a nikoh keeh-keeh. Ñaamkoh mand daa bed Baabi waad.

²⁴ Kooh, a Fuudsiη kipes ki, wed tah boobi na ñaamkee de joyida tum taambo η Fuudsi Hoolohngaani na bayohe η keeh ki. »

²⁵ Bitba woosa de ne : « N inhi de ne Mucdohi Gapohse yi na woyse Kiristaani hey haye. A hay dah, a hey boo teebe in ci jen. »

²⁶ Yeesu woosa de ne : « E ñam, mi yi na woye na da. »

²⁷ Teemb ndeem taalubeeciη de reyeeda. Ba feyuusa η ini ba hot Yeesu woyeeda na bitib waaye ali bo' kaañdi meeksoh ne : Fu waad ye ? Wala fu na woye ye na bitbi ?

²⁸ N ineem bitba fadta neyohaanan de η ndaam, a dokukka kur ka, a woosa booba ne :

²⁹ « Hayaat du hot ! N cohi de na boyi woo so in ci η tum jen. Andi a Mucdohi Gapohse ? »

³⁰ Wed bi kur ka puloh, ba hayeeda η Yeesu.

³¹ Bala bi kur ka reyan dah, taalubeeciη de ñaakka nga de woyeeda de ne : « Jangdohohi, ñama. »

³² Waaye a woosa ba ne : « Nj raakid kañam ñamaah, wi dū inahdi. »

³³ Taalubeeci woyeeda η harmban ba ne : « Andi a bo' kom de kañam ? »

³⁴ Yeesu woosa ba ne : « Kañam kinj ngo, wed ne η tum waad-waadij Yi woos so te η dīindoh pangki a nak ko.

³⁵ Booba na woye ne : “ Ndi na cabin nikiis wed nikan ngud. ” Waaye mi na woyee dū ne, jadtucaat dū marak yohon ci, dīski ca nik, ca ruundid po ca suwid, ca na seke ngud.

³⁶ Ngudohi yii rahas wirndij de, te a hey nangdohe mbong cinj de ; mbong ceem, bed bi raakan kipes ki heydi reehe. Nj ineem sokohi na ngudohi hey hune, ba sum.

³⁷ Woyohaadii wa keeh ndii, an : “ Yii sok sok, yii ngudta. ”

³⁸ Mi, η tuuyid dū ne dū nguda ini dū guurdi, bi bo' wiiriis bed panguk, dū bii ñam opinj ba. »

³⁹ Bo' Samari laayid gen kur keem, koseen Yeesu sagu woo ka bitba woyee ba ne : « A woyid to in ci η tum jen. »

⁴⁰ Wed tah po wa bi Samari hay η Yeesu, ba kiimba de ne a nik na ba ; a nikka nga neeh kanak.

⁴¹ Booba kosee de uuppa nga laay sagu woo kanj de.

⁴² Nj ndeem, ba woyeeda bitba ne : « Wa nikisdi ne a woo kinj da tah boo kossa de waaye boo kerhootid de, te boo inhid ne wa keeh ne a yi Mucdohinj Adina. »

Yeesu wirdid kubu dag buur

⁴³ Wa Yeesu tum neeh kanak η kur ka, a kurkohha ndaam, a kadta Galile.

⁴⁴ Raak, a yi η haf ce, a woyid ne : « Woosuud na edseedi cir η kur ba. »

⁴⁵ Bi Galile, ba nameen kad η feetan *Paak* η Yerusalem, wed tah, wa a ree nga, ba taambdukka de taambduk modod, laam ba hoteen ina a habid η Yerusalem jen, η feeta.

⁴⁶ Yeesu dokukka Kanaa ngan Galile, diska a boysohee masma biiñ.

Wa raakeen dag buur η Kapernawum yi kubkin de yaari kosaaye.

⁴⁷ Wa a kerah ne Yeesu kurkohid Yudee hayid Galile, a kadta de raaka ne a kiim de ne a hay, a wolid de kubkin de, raak yeem heeda kaane.

⁴⁸ Yeesu woosa de ne : « Du hotdi firnde wala keemaan dah, du kosandi muk ! »

⁴⁹ Waaye daga loffa de ne : « Kilifaani, haya bala kubkin ngo kaanan dah. »

⁵⁰ Yeesu woosa de ne : « Kada, kubkan da wirid, a yaa pes ! » Yaara kossa ina Yeesu woo, a kadta.

⁵¹ Wa a kade, ñaam cin de hayya cohe na de, ba woosa de ne : « Kubkin da wirid, a yaa pes ! »

⁵² A meekissa ba ne : « A ngisoh η winde wahtu ? » Ba loffa de ne : « Wotba, η njooloor, η ineer (1h), wed dohdin faanin de cootoh. »

⁵³ Baabin kubki inahha ne wa η wahtuuni Yeesu woyoh de ne : « Kubkin da wirid, a yaa pes ! » Jaarra, a nikka bo' kosid, a yi na bi kahan ce jen.

⁵⁴ Wa nikka firndeeni Yeesu kanakdoh tum η pulohanj de Yudee a kadta Galile.

5

Yeesu wirdid lafañ

¹ A Yeesu nikoh ndaam po Yawuut ci raakka feet η Yerusalem, a kadta nga.

² N dooy Yerusalem, η sero yahndeera na woyse Yahndeerañ-Mbaal-ca, raakeen mbalka yakid bookkoha na woyse Betsata η pedeem Yawuut, ca perong yatuus ced wilee wa.

³ Kosaayid laayid nikee faankid η perong ceem, na bi fuulid na bi lafañ na bi beendkid. [

⁴]*

⁵ Raakeen yaar nga, a kosaayid kiis ndanjiyaah-kaahay na kiis yasna-kaahay (38).

⁶ Yeesu hotta de faankid, raak de inhid ne yeem maañid η diska, a woosa de ne : « Fu waadid wir e ? »

⁷ Kosaayda loffa de ne : « Kilifaani, η raakdi ali bo', yi bekan ndo η mbalkaani ne masmi yoonnda dah. N kadeesa dah, raak yi koc co. »

⁸ Yeesu woosa de ne : « Kurka, baya basngin da, fu tiind ! »

* **5:4 5:4** Nganj Fiis ci maañid ci, cum raak ayaanii : "Ba meed faanuk ndeem, ba sekee ne masma yoond. Laam raakid malaaka Hed bo'o yi na yooɓe ruhus nga, a yoondid masmi. A yoondidtaa rek dah, kosaayid nu koc aas nga dah, a wir, na kosaay nu a min raak dah." Waaye Fiis ci uup woor nganj ci maañid ci ris woti raakdi woo keem.

⁹ Jaarra yaara wirra ; a bayya basngan de, a tiindeeda.

Wa hendee η mbehi na idsidkohse.

¹⁰ Tahha po kilifaacan Yawuut ca woyeeda yaara wirduuda ne : « Boo bii η mbehi na idsidkohse, wa waas haa fu bayee basngin da ! »

¹¹ A loffa ba ne : « Boyi wirid to, a yi woo so ne η bayaat basngin ngo, η tiind ! »

¹² Ba meekissa de ne : « A ya ba woo da ne : “ Baya basngin da, fu tiind ” ? »

¹³ Waaye a inheedfi boyi wirid de, raak Yeesu kurkohid ndaam, muuyca de η mboolnda nikee η diska.

¹⁴ Wa degga yissuut, Yeesu cohha na de η Kahan Kooh, a woosa de ne : « Marka, fu wirid kotii, kina bakaadis, bala ini uupa misik rahsan da dah. »

¹⁵ Yaara kadta woya kilifaacan Yawuut ca ne a Yeesu wirid de.

¹⁶ Ineem wed tah po ba waadeeda tum Yeesu miskid, sagu in ci a na tume ceem η mbehi na idsidkohse.

¹⁷ Yeesu woosa ba ne : « Baabin ngo yii panguk po woti, mi yii nam panguk. »

¹⁸ Ini a woo weem, tummba po kilifaacan Yawuut ca uuppa de waad ap. A topeedi η taambdaadi mbehi na idsidkohse, waaye baat nga a woo ne Kooh Baabin de, η ineem a hendidkohee haf ce na Kooh.

Hatili Baabi on Kuɓki

¹⁹ Wa Yeesu koodis woo ka, a woosa ba ne : « Ñam na woyee du wa te ambaat ne wa keeh,

Kuɓki, ɲ haf ce, a mindi haɓiɗ in ɗal ini a hot Baabi haɓɗee wa. In nu Baabi haɓiɗ ɗah, weɗ Kuɓki na haɓɗe.

²⁰ Laam Baabi waadid Kuɓki te in ci Baabi na haɓɗe jen, a na teebee ca teeɓ Kuɓki. A hey ɗe teeɓisse in ci uup yak cii, ne a nam ca tum, jaar ɗu feyu.

²¹ Maanaam findi Baabi na hultidohe kaanid ci, a onee ɓa kipes, Kuɓki na name onoh kipes ɗaa ɓo' nu a waad'a on ɗah.

²² Baatta nga Baabi na atte'eedi ali ɓo', a degid atteeni jen ɲ yaah Kuɓki,

²³ ne ɓoobi jen yakid Kuɓki findi ɓa na yakidohe Baabi. Yaa nu yakidɗi Kuɓki ɗah, a yakidɗi Baabi woos ɗe.

²⁴ Ñam na woyee ɗu wa te ambaat ne wa keeh, ɓo' nu kerah woo kin ngo po a kos Yi woos so ɗah, a raakid kipes ki heydi reehe. A ɓaahandi ɲ ɓi atte'san, a nikisdi kaanid, a aasid ɲ kipes ki keeh-keehi.

²⁵ Ñam na woyee ɗu wa te ambaat ne wa keeh, jamano wii hay te wa reyid, jamanooni kaanid ci kerhohan hoosoorin Kuɓkin Kooh ; te ɓi sikɗukana hey pese.

²⁶ Laam findi kipes ki nikoh ɲ ɗooy Baabi, a namid on Kuɓki ne kipes ki nikoh ɲ ɗooy ce ɗaa.

²⁷ Te a onid ɗe ne a min atte laam a yi Kuɓkin ɓoyi.☆

²⁸ Kinaat feyu ɲ in ceem, jamano wii hay, wi fu inah ne kaanid ci jen ngan ruy-ruy cin ɓa hey kerhe hoosoorin Kuɓkin ɓoyi.

²⁹ N ndeem ba hey pule η dīski ba nik. Bi tumee in baahid̄ hey hulte ne ba pes po faw, bi tumee baahaad̄i hey hulte ne ba atte'u.

³⁰ N mindi tum ali in η njungin ngo haf fo. N waakdi ini neβ po, waaye mi na waake ini neβ Yi woos so, tahha po mi na atte'e findi Baabi nakoh ho te atteenin ngo yurhid̄. »

Seedeeni Yeesu seede'u

³¹ Yeesu degga nga ne : « Nik ne ñam na seede'e haf fo dah, seedeenin ngo mindi teydfuku.

³² Waaye η raakid̄ seede'oh wiiriis yi na seede'ee so, te η inhid̄ ne seedeenin d̄e keeh.

³³ E d̄u tuuyee bi bo' η Yahya, te a seede'id̄ keeh ki.

³⁴ Mi nak, η etohdi seede bo', waaye η woyid̄ ineem ne d̄u min mucdu.

³⁵ Yahya nikee laampaani na kabe, wi na siñaarde, te d̄u teydfukid̄ nebsiduk wahtu yissuut η siñaarin d̄e.

³⁶ Waaye η raak seedeeni uup yak wi Yahya seede'id̄ to, seedeeneem wed̄ in ci Baabi ed̄ to ne η tum ca. Te tumohaad̄ ceem teebohid̄ ne a Baabi woos so.

³⁷ Te Baabi woos so, a yi η haf ce a namid̄ to seede. Du moosdi sikdukoh hoosoorin d̄e, d̄u moosdi markoh fikiirin d̄e.

³⁸ Baat nga woo kin d̄e gendi nga d̄u ; ini teeboha wed̄ ne d̄u kosdi Yi a woos.

³⁹ Du bii acsuk η Fiis ci, sagu ini d̄u liib ne d̄u minid̄ raak nga ca kipes ki heydi reehe ; te kat ca na seede'ee so.

⁴⁰ Waaye d̄u waad̄di hay nga so ne d̄u raak kipes ki keeh-keehi !

⁴¹ Nj etohdɪ ne ɓooɓi yakid to.

⁴² Waaye nj inhidɪ dɒ : Du waadɪ Kooɓ nj keeñ cinj dɒ.

⁴³ Mi, nj hayid nj tiikin Baabin ngo, te dɒ teyɪukɪ so ; waaye ɓo' wiiriis hay nj tiikin dɛ haf ce dɛh, dɒ hey dɛ teyɪuke !

⁴⁴ Du, dɒ etoh kiyak ki dɒ na edtidɔhe nj harmban dɒ, dɒ waakɪ kiyak ki puloh nj Kooɓi yino-kongi, wed tah dɒ mindi so kos.

⁴⁵ Kinaat liib ne a ñam na hee woye nj fiki Baabi ne ini dɒ tum baahɪ ; a Musaa woyana, Musaa yi dɒ oolkoh.

⁴⁶ Musaa woyid nga so nj Fiis ci, tahha po dɒ koseen dɛ dɛh, dɒ heen ndo name kos.

⁴⁷ Waaye, dɒ kosɪ Fiis cinj Musaa dɛh, dɒ kosandɪ woo cinj ngo. »

6

Baatanj mbuuruuca

¹ Wa in ceem coot, wa raakka mbeh Yeesu kadta ɓaka winooranj Cookmanj-Galile, wi na name woyu Cookminj-Tiberiyad.

² Mboolo laayid ñaakidta dɛ sagu firndeeca ɓa hotee dɛ habdeeda, nj wirda a wirdɛe kosaayid ca.

³ Yeesu rappa nj dafuk tango, nj ndaam, a ɓooffa nga na taalubeecin dɛ.

⁴ Wa raak feetinj Yawuut ci na woyse *Paak* heeda ree.

⁵ Yeesu jadtukka, a hotta mboolo yakak hayeeda nga dɛ. A woosa Filip ne : « Mbuuruuci ɓoobii ñaman, ɓoo romohan ca nde ? »

⁶ A markiskee Filip wedf tah a woosa ineem ; a yi ŋ haf ce, a inheen ini a na hee tume.

⁷ Filip loffa de ne : « Ali boo bay *dinaar* teemet-kanak (200), boo rom mbuuru, yaa nu nga dah, minandi raak sah ngud yin. »

⁸ Taalube wiiriis na woyse Andare, taambdoh Simong Piyeer, woosa Yeesu ne : «

⁹ Raakid njaanji raak mbuuru *lorso* yatuus ndii na cuurund yin kanak. Waaye ca paydi juukin boofi in. »

¹⁰ Yeesu woosa ba ne : « Woyaat mboolndi jen ne ba boofaat. » Ndaam raakeen paangi laayid. Ba booffa nga, jaar ca nikeen ŋ bak junni-yatuus (5000).

¹¹ A bayya mbuuruuca, a corkidta Kooh, a paysohha ca booba ; a namma tum cuurund ca daa, po yaa nu nga dah raakka po doyidta.

¹² Wa ba ñam po ba jen ba kappa, Yeesu woosa taalubeecin de ne : « Nangdohaata tasdohiici, ali in kinaat yahuk nga. »

¹³ Taalubeeca nangdohha tasdohiica po ba raakka pañe riifid ndan kiyaah na kanak (12). Ba koodohee ca ŋ tasdohiican mbuuruuca yatuus ca booba ñame.

¹⁴ Wa booba hot firndeeni Yeesu habid weem, ba woyeeda ne : « Wa keeh, a yi Woosuudi joyee hay Adina. »

¹⁵ Waaye a inahha ne ba na hee de baye ŋ doole, ba tum de buur ; a fadta ba ndaam a cootissa ŋ dooy tangoora, kiik ce.

Yeesu tiindid ŋ dafuk cookma

¹⁶ Wa niina ree, taalubeecin Yeesu ruhussa ŋ sereendan cookma.

¹⁷ Ba aassa gaal ne ba kad Kapernawum, η baka winooran cookma. Wa ñuusa keen, raak Yeesu reedi nga ba paad.

¹⁸ Wa puudseedfa puudfis raakid doole, cookma jummba.

¹⁹ Wa ba joow ini ree *kilomeet* yatuus wala yasna-yino, ba yokka Yeesu tiindeeda η dafuk cookma, a rebeeda η gaala. Ba tiitta.

²⁰ Waaye a woosa ba ne : « A ñam, kinaat neyyoh ! »

²¹ Ba waadta de rapid η gaala rek, gaala reesa diska ba kade.

Kañam ki puloh Eel ci

²² Wa Kooh wiis, mboolnda tasee η baka faahan cookma hotta ne gaal yin yino wed nikee nga, te Yeesu aaseedi nga na taalubeecin de, ba cootee kiik ba.

²³ Wa ba nik ndaam, ba markeeda, bi gaal wiiriis puloh Tiberiyad, hayya ndaam, η diska Hedfi corkidfohee Kooh η mbuurnda, mboolnda ñammbaa.

²⁴ Wa boofa hot ne Yeesu nikisdi ndaam te taalubeecin de namdi nik nga, ba aassa η gaal caam, ba kadta de waaka η Kapernawum.

²⁵ Ba yakaandukka cookma po ba reesa η ndaam, ba raakka de nga, ba woosa de ne : « Jangdohohi, fu ree ndii kida ? »

²⁶ A loffa ba ne : « Ñam na woyee du wa te ambaat ne wa keeh : Firndeeci η teeboh tahdi du waakee so, waaye e mbuuruuci du ñam po du kappa.

²⁷ Kinaat panguk ne du raak kañam ki min yahuk, waaye pangkaat wuu kañam ki mindi

yahuk, wi na edohe kipes ki heydi reehe. Kañam keem, Kubkin boyi hey du wa ede, a yi Kooh yi Baabi ed ne a nikid de. »

²⁸ Ba meekissa de ne : « Boo joy na tum po boo habid in ci Kooh nak boo ? »

²⁹ A loffa ba ne : « Ini du joy habid, wi Kooh nak du, wed ne du kos Boyi a woos. »

³⁰ Ba woosa de ne : « Fu teeban boo winde firnde ne boo hota dah, boo kos ini fu woo ? Fu habdan ye ?

³¹ Caac cin boo ñamid kañam ka ba teekee *maan* η kehya hulanga, findi Fiis ci woyoha an : “ A edta ba kañam puloh Eel ci.☆ ” »

³² Yeesu woosa ba ne : « Ñam na woyee du wa te ambaat ne wa keeh : A Musaa ed du kañam ka pulohee Eel ci haa, a Baabin ngo na edee du kañam ki keeh-keehi puloh Eel ci.

³³ Laam, kañam ki Kooh edoh, wed kañam ki puloh Eel ci, te wa edee bi Adina kipes. »

³⁴ Ba woosa de ne : « Kon kilifaani, eda boo kañam keem Kooh-nu-wiis. »

³⁵ A loffa ba ne : « A mi kañam ki na edohe kipes. Yaa nu hay nga so dah, a moosandi aduk te yaa nu kos so dah, a moosandi sifaduk.

³⁶ Waaye η woyid du wa : Du hotid to, te wa tahdi du kos.

³⁷ Boobi Baabi ed to jen hey haye nga so ; te bo' nu hay nga so dah, η aañandi de muk.

³⁸ Ini tah ho ruhsoh Eel ci, wa nikdi haa ne η hay ne η tum ini neɓ po, waaye η hayid ne η tum waad-waadin Yi woos so.

☆ **6:31 6:31** Pula 16; Sabuur 78:24; 105:40

³⁹ Te waad-waadinj Yi woos so wed ne η joydi ñak ali bo' η bi a ed to jen, waaye η hultid ba η mbeha mirndohan.

⁴⁰ Ee, waad-waadinj Baabinj ngo wed ne yaa nu hot Kuḅki te a kos de dah, a raak kipes ki heydi reehe ; te mi yi Kuḅki, η hey de hultide η mbeha mirndoh. »

⁴¹ Yawuut ca ñadsukeeda η Yeesu, η ini a woyee ne a yi kañam ki ruhsoh Eel ci.

⁴² Ba woyeeda ne : « A Yeesu kuḅkinj Suseef yii haa e ? Yi fu inah ne boo inhid yaay ba na baab ba ! A min na woyoh kotii ne a ruhsoh Eel ci ? »

⁴³ Yeesu loffa ba ne : « Fadaat ñadsuki du na ñadsuke η harmban du.

⁴⁴ Ali bo' mindi hay nga so ne Baabi yi woos so nookdi de dah. Te mi, η hey de hultide η mbeha mirndoh.

⁴⁵ Woosuud ci fiisid ne : “ Kooh hey ba jangde jen.☆ ” N ndeem, bo' nu sikduk Baabi, teyduk jangdohinj de dah, a hey haye nga so.

⁴⁶ Nikdi haa ne bo' moosid hot Baabi ; e Yi puloh η Kooh dong, a yi moos hot Baabi.

⁴⁷ Ñam na woyee du wa te ambaat ne wa keeh, bo' nu kos dah, a raakid kipes ki heydi reehe.

⁴⁸ A mi kañam ki na edohe kipes.

⁴⁹ Caac cinj du ñameen *maan* η kehya hulanga ; hondohdi ba kaanid.

⁵⁰ Waaye wii wed kañam ki ruhsoh Eel ci, bo' nu ñama dah, kaanandi.

⁵¹ A mi kañam ki na pese, a mi kañam ki ruhsoh Eel ci. Bo' nu ñam η kañam kii dah, a

hey pese po faw. Te kañam ki mi na hee edohe, e faaniŋ ngo. N̄ hey wa edohe ne Adina pes. »

⁵² N̄ ineem, Yawuut ca taastidoheeda taastidoh miskid̄ n̄ harmban ba an : « Yaari edohan boo faaniŋ de na, ne boo ñama ? »

⁵³ Yeesu loffa ba ne : « Ñam na woyee d̄u wa te ambaat ne wa keeh, d̄u ñamdi faaniŋ Kubkin boyi te d̄u andi ñif min̄ de dah, d̄u raakandi kipes n̄ dooy d̄u.

⁵⁴ Bo' nu ñam faaniŋ ngo, a an ñif min̄ ngo dah, a raakid̄ kipes ki heydi reehe, te mi, n̄ hey de hultide n̄ mbeha mirndoh.

⁵⁵ Laam, faaniŋ ngo wed̄ kañam keeh-keeh te ñif min̄ ngo wed̄ anaah keeh-keeh.

⁵⁶ Bo' nu ñam faaniŋ ngo, a an ñif min̄ ngo dah, a genan baah nga so, te mi, n̄ genan baah nga de.

⁵⁷ Baabi woos so, a yi pes te mi na pesohee de ; wa mand̄ daa, bo' nu ñam mbo dah, a pesohan ndo.

⁵⁸ Kañam ki ruhsoh Eel ci wedi wii. Wa manddi na wa caac can̄ d̄u ñame ; ba kaanid̄, waaye bo' nu ñam kañam kii dah, a hey pese po faw. »

⁵⁹ Woo ceem ced̄ Yeesu woo, wa a jangdohee n̄ sinaagoga, ngan̄ Kapernawum.

Woo ci na edohe kipes ki heydi reehe

⁶⁰ Wa taalubeeciŋ de kerah woo ceem, laayid̄ nga ba woosa ne : « Woo cii nebd̄i kerhu, ya ba min̄ ca sikduk ? »

⁶¹ Yeesu inheen n̄ dooy ce ne taalubeeci bii ñadsuk n̄ ineem, a woosa ba ne : « Ini n̄ woo yoondid̄ d̄u yoondid̄ e ?

⁶² Moo dū hot Kubkin boyi rapee ŋ dīska a kocee nik dāh nak ?

⁶³ A Fuudsīŋ Kooh na edohe kipes, bo' na faan ce a mindī habid' ali in. Woo ci ŋ woo dū ceem puloh ŋ Fuudsīŋ Kooh te ca na edohe kipes.

⁶⁴ Waaye raakid' nga dū boobi kosdī. » Ŋ ineem Yeesu inheen ŋ cambohaana bi kosdī dē, na yi na hee dē edndohe.

⁶⁵ A degga nga ne : « Wed tah ŋ woyid' dū ne : Ali bo' mindī hay nga so ne Baabi ondī dē ne a hay nga so dāh. »

⁶⁶ Ina amboh waam, laayid' ŋ taalubeecin' dē fadta dē, ba hunisdī na dē.

⁶⁷ Yeesu woosa *Apootar* ci ndan'kiyaah na kanak ci (12) ne : « Du, dū namdī waad' kad' e ? »

⁶⁸ Simong Piyeer loffa dē ne : « Hedī, boo na hee kee ŋ ba ? Yaf bayoh woo ci na edohe kipes ki heydī reehe.

⁶⁹ Boo kosid' te boo inhid' ne yaf Hoolidī puloh ŋ Kooh. »

⁷⁰ Yeesu loffa ba ne : « Ñam kood' dū, dū bi ndan'kiyaah na kanak ci (12) haa e ? Moona yino nga dū, a Seytaani. »

⁷¹ A woyee Yudaa, kubkin' Simong Iskaryot, yi edndohan dē. Yeem baahee ŋ *Apootar* ci ndan'kiyaah na kanak ci (12).

7

Taambdoh ciŋ Yeesu kosdī dē

¹ Ŋ finho woo ceem, Yeesu taalndidta, wileeda Galile, a kadeeda kur na kur. Kilifaacan' Yawuut

ca nikee waadeeda de ap, tahha po a waadeedi wil η dooy Yudee.

² Waam raak feetiη Yawuut ci, wi ba na nikohe η dīip ci, ☆ heeda ree.

³ Taambdoh ciη Yeesu woosa de ne : « Fu joyid kuruk ndii, fu kad Yudee ne taalubeeciη da nam hot in ci fu na tume.

⁴ Bo' waadta inhu dah, a na dasdukeedi. Kad po fu tumee in hend an yak dah, teeboha haf fu η adinaani jen. »

⁵ Raak taambdoh ciη de η haf ba sah, koseedi de.

⁶ Yeesu loffa ba ne : « Wahtuuniη ngo reedi paad. Waaye nga du wahtu nu nik baahid.

⁷ Adina mindi du sang ; waaye mi nak, ba sangid to sagu ne mi na seede ne tumohaad ciη ba baahdi.

⁸ Du, kadaat feeta ; mi, wahtuuniη ngo reedi paad. N kadfi. »

⁹ Wa a yut ba woo ineem, a tassa η Galile.

Yeesu η feetaη dīip ca

¹⁰ Wa taambdoh ciη Yeesu kad feeta, a nammba kad, waaye a teebohukdi η booba, a dembee demb.

¹¹ N feeta, kilifaacaη Yawuut ca waakeeda de, ba meeksoheeda an : « A nde yaari ? »

¹² Woo laayid η ini kad nga de raakka η dooy mboolnda. Bii woyeeda ne : « A bo' baahid, » bum lofeeda ne : « Muk, a na muuyde boofi. »

¹³ Waaye ali bo' kaañeedi woo η ini kad nga de po fu kerhu, sagu neyyoh kilifaacan Yawuut ca.

¹⁴ Wa feeta kad po η mbehi nik η leernin wa, Yeesu kadta Kahan Kooh, a jangdoheeda.

¹⁵ Kilifaacan Yawuut ca feyuusa, ba woyeeda ne : « Yaarii a jangdi, a tumoh na po a inahha Fiis ci hoolid ci mand an ? »

¹⁶ Yeesu loffa ba ne : « Jangdohin ngo pulohdi nga so, waaye η Yi woos so.

¹⁷ Bo' nu tufuk ne a tum ini Kooh waad dah, a hey inhe andi ini mi na jangdohe puloh nga de wala nga so.

¹⁸ Boyi na woye woo ki puloh nga de na yakde haf ce, a yi η haf ce. Waaye boyi na waake yaki yi woos de yak, a bo'-keeh, lee nikdi nga de.

¹⁹ Musaa edid du waasi, te moona ali bo' nga du tumdi ini wa nakoh. Wa ye tah du waadta so ap ? »

²⁰ Mboolnda loffa de ne : « Fu yii, a jiini na da ! A ya ba waad da ap ? »

²¹ A lofissa ba ne : « N habid in yino dong, du jen du feyuud !

²² Markaat rek : Musaa nakid du ne du ngudee kubuucin du η neeha yasna-kaahaydoh, ☆ wed tah du na ngude ngud sah komaaki η mbehi na idsidkohse. Te moona nguduk pulohdi nga de, wa puloh η caac ca. ☆

²³ Nik ne bo' na ngudke η mbehi na idsidkohse sagu ne waasin Musaa nikuu taambdassaadi dah, wa ye tah du ayrukee so η ini η bay bo', η wiridta cir cin de jen η mbehi na idsidkohse ?

24 Fadaat atte η ini dū na hote dong, atte'aat keeh. »

Yeesu a yi Mucdohi Gapohse e ?

25 Wa bi bo' gen Yerusalem hot Yeesu, ba woyeeda ne : « A yaari ba na waade ap yii haa e ?

26 Marka ! A yii na jombe halang η fiki boobi te ali bo' woodi de in ! Kilifaaci inah inah ne a yi Mucdohi Gapohse hanaa ?

27 Moona yaarii boo inhiɗɗi diskɩ a puloh te Mucdohi Gapohse hay dah, ali bo' inhandi diskɩ a pulohan ! »

28 Waam raak Yeesu jangdoheeda η Kahan Kooh, a woosa η dafka ne : « An dū inhiɗɗi to i ? Du inhiɗɗi diskɩ η puloh i ? Moona η haydi η njungin ngo haf fo ; Yi woos so, a oolkaah, te dū inahdi de.

29 Mi, η inhiɗɗi de, laam η puloh nga de te a yi woos so. »

30 Wa a yut ba woo woo keem, ba waadta de amb, waaye ali bo' mindi de deg yaah sagu ne wahtuuniɗ de reyeedi paad.

31 Bo' laayid η mboolnda koseen de, ba woyeeda ne : « Mucdohi Gapohse hay dah, a hey habde firndeeci uup laay ci yaarii habid e ? »

Bi alkaate woosuud ne ba amb Yeesu

32 Wa Farisen ca yeg ina mboolnda woyee η kehyi η ini kad η Yeesu, ba na kilifaacan seeykidoh ca, woossa bi bo' ne ba amb de. Boobeem baah η alkaateeca niidee kahan Kooh.

33 Yeesu woosa ne : « Mi yii ndii na dū waaye wa maañandi, yut dah η hey dokke η Yi woos so.

³⁴ Du hey yo waake, waaye dū hotandī so ; dīski η nikan, dū mindī kad̄ nga. »

³⁵ Yawuut ca woyeeda η harmban ba ne : « A na kade nde po boo mindī de raak nga ? A na kade η Yawuut ca pasarkoh η ba nikdī Yawuut e ? Wala a na kee jangda ba nikdī Yawuut ?

³⁶ Woo ki a woo tokis ye ? An “ Du hey yo waake, waaye dū hotandī so ; dīski η nikan, dū mindī kad̄ nga. ” »

Masmi na edohe kipes

³⁷ Mbeha mirndoh η feeta, wed̄ uup yak nga. Mbadi, Yeesu kurukka, a woosa η dafka ne : « Bo' nu sifaduk dah, a hayaat nga so a an.

³⁸ Yaa nu kos so dah, bi cul masub̄ hey nupde puloh η keeñin̄ de, cul cin̄ masmi na edohe kipes,✧ findi Fiis ci woyoha. »

³⁹ N̄ woo keem, a woyee Fuudsi Hoolohngaani boobi kosan de rahsan. Jamanoonaam raak Fuudsi Hoolohngaani haydi ndoom sagu ne yaki Yeesu yak teebohuudi paad.

Mboolnda baahdi hotohaad̄ η ini kad̄ η Yeesu

⁴⁰ Bi bo' η mboolnda, wa ba kerah woo cin̄ Yeesu ceem, ba woyeeda ne : « Wa keeh yaarii a yi Woosuudi sekse ! »

⁴¹ Binooba woyeeda ne : « A yi Mucdohi Gapohse ! » Waaye raakka bi woyee ne : « Mucdohi Gapohse minid̄ puloh Galile e ?

⁴² Fiis ci woodi woodi ne Mucdohi Gapohse na hee pulohe η set cin̄ Dawuuda✧ e ? Ca namdi

✧ **7:38 7:38** Esayi 58:11 ✧ **7:42 7:42** 2 Samuwel 7:12-16; Sabuur 89:4-5; Esayi 9:6

namdĩ woo ne a rimkohan Betlehem[☆] η kur bi Dawuuda e ? »

⁴³ Daa, raakka bi hun na de η mboolnda, raakka bi hundi na de.

⁴⁴ Raakka bi waadee de amb, waaye ali bo' degdi de yaah.

Kilifaacan Yawuut ca kosdi Yeesu

⁴⁵ Wa alkaateeca woossee dokuk η kilifaacan seeykidoh ca na *Farisen* ca, beem meekissa ba ne : « Wa ye tah du haytohdi de ? »

⁴⁶ Ba loffa ne : « Ali bo' moosdi woyoh findi yaareem ! »

⁴⁷ *Farisen* ca woosa ba ne : « An na, du nam nam muuydu e ? »

⁴⁸ Du hotid yino η kilifaaci wala *Farisen* ci kosid de e ?

⁴⁹ E boobi inahdi waasin Musaa, bed dong kos de. Ba alku alku ! »

⁵⁰ Nikodem yi baah η *Farisen* ca te a kadohid marka Yeesu woosa ba ne :

⁵¹ « Mand ndo waasin boo onohdi ne boo atte boyi boo sikdukdi, yi boo inahdi ini a habid. »

⁵² Ba loffa de ne : « Fu nam gen Galile e ? Marka baahid, fu hey hote ne ali woosuud pulohdi Galile. » [

⁵³ Yutta yaa nu nga da, haadda kahan ce.

8

Bitba njaalo'e

¹ Wa booba haad, Yeesu kadta Tangooran-Oliiw-ca.

[☆] 7:42 7:42 Miise 5:1

² Waaye wa Kooh wiis na baaba teel, a dokukka Kahan Kooh. Booba jen hayya nga de. A booffa, a jangdeeda ba.

³ Wedi jangdohoh canj waasin Musaa na Farisen ca komoh de bitib, a telu telu njaalo'eeda. Ba tufkidta bitba η fiki mboolnda.

⁴ Ba woosa Yeesu ne : « Jangdohohi, bitbii telu telu njaalo'eeda.

⁵ Te η waasin boo, Musaa woo ne bitib ci mand an tapsaat atoh po ba kaan*. Kon nak, fu, fu woo ye nga ? »

⁶ Ba woyee ineem ne ba woydukoh de woo uupid, ba min raak yambaah de. Waaye a hiirra, a fiiseeda na ndukniη de η kehyi.

⁷ Ba taalndidta, ba meekseeda, ba meeksis-seeda de, a jadtukka, a woosa ba ne : « Boyi moosdi bakaadoh nga du kocaat de njaf atoh. »

⁸ A hiirissa a fiisiseeda η kehyi.

⁹ Wa booba bayee bitba kerah woo keem, ba cooteeda yino yino, cambohha η yakak ca. Yeesu tassa nga kiik ce na bitba, η fiki mboolnda.

¹⁰ N ndeem, Yeesu jadtukka, woosa de ne : « Bitbi, ba nde ? Ali bo' eddi da tooñ e ? »

¹¹ Bitba loffa ne : « Ali bo', kilifaani. » Yeesu woosa de ne : « N namandi da ed tooñ ; fu minid kad waaye ini amboh woti, kina bakaadis. »]

Siñaariη Adina

* **8:5 8:5** Wa mand haa ne, ndii ba na waafde woo ini fiisu η teerniη Rohyidi 22:22-24, waaye ini fiisu ndeem, e yaari na bitbi jen tapsan atoh po ba kaan.

¹² Yeesu woyissa booba ne : « A mi siñaarin Adina ; yaa nu ñaakid to dah, a hey raake siñaarin kipes ki, a tiindandi muk η ñuusi. »

¹³ Nj ineem *Farisen* ca woosa de ne : « A fu na seede'e haf fu, in ci fu na woye mindi teyduku. »

¹⁴ Yeesu loffa ba ne : « Ali nik ne ñam na seede'e haf fo, mi, η inhid diskɩ η puloh na diskɩ mi na kade, wed tah po seedeenin ngo keeh. Waaye du, du inahdi diskɩ η puloh na diskɩ mi na kade. »

¹⁵ Du na atte'e findi bo' na atte'ohe, mi nak η atteedi ali bo'.

¹⁶ Te kad po η atte'ee dah, η atte'an kiik ko haa, Baabi woos so yii na so, wed tah po η atte'an keeh.

¹⁷ Nj waasin du, wa fiisuud ne bo' kanak hun η seede in dah, seedeenin ba minid teyduku. ☆

¹⁸ Mi, maa seede'e haf fo te Baabi woos so yii nam mbo seede'id. »

¹⁹ Ba woosa de ne : « A nde baab du ? » A loffa ba ne : « Du inahdi so, du inahdi Baabin ngo. Du inheen ndo dah, du heen name inah Baabin ngo. »

²⁰ A woyee woo ceem wa a jangdohee η dooy Kahan Kooh. A nikee η sero diska na degohse kopor ca, te ali bo' ambdi de laam wahtuunin de reyeedi paad.

Yeesu, a Baabi woos de

²¹ Yeesu woyissa ba ne : « Mi yii kad, du hey yo waake, te du kaanan na bakaad cin du ; diskɩ mi na kade, du mindi kad nga. »

☆ **8:17 8:17** Rohyidi 17:6; 19:15

²² Yawuut ca woosa ne : « Hanaa kay a heydi ape haf ce po a woyee ne : “ Diski mi na kade, du mindi kad nga ” ? »

²³ A woosa ba ne : « Du puloh η kehyi, mi, η puloh η dafki. Du puloh η adinaanii, te mi η puloh η adinaanii haa.

²⁴ Wed tah η woosa du ne du na hee kaane na bakaad cin du. Du kosdi ne nam nik dah, du kaanan na bakaad cin du. »

²⁵ Ba woosa de ne : « A fu ba, fu ? »

A loffa ba ne : « N woyid du wa η cambohaana†.

²⁶ N raakid woyaah na atte'aah laayid η ini kad nga du ; waaye mi na woye bi Adina ini η kerah η Yi woos so, te a woyoh keeh. »

²⁷ Ba inheedi ne a na woyee ba Baabi.

²⁸ N ndeem Yeesu woosa ba ne : « Kad po du meeb Kubkin boyi dah, du hey inhe ne, nam nik te du hey name inah ne mi na habdooteedi ali in, waaye mi na woye ini Baabi jangid to dong.

²⁹ Yi woos so yii na so, mi na gene habid ini neb de, wed tah a fadfi so kiik ko. »

³⁰ Wi ba kerah de woyoheda daa, laayid kossa de.

E Kubkin Kooh na one bo' raak haf ce

³¹ Yeesu woosa Yawuut ca kosee de ne : « Du gen amb woo kin ngo dah, du nikan taalubeecin ngo keeh-keeh ;

³² du hey inhe keeh ki η ini kad η Kooh, te keeh keem hey du one du raak haf du. »

† 8:25 8:25 "N woyid du wa η cambohaana" : ini gerek woo ndii, wa namid min tokis : "Wa ye tah η woyee na du sah ?"

³³ Ba loffa de ne : « Boo baah η bi rimkoh η Ibrahiima te boo moosdi nikoh ñaam bo' ; fu min na woyoh ne : “ Du hey raake haf du ” ? »

³⁴ A loffa ba ne : « Ñam na woyee du wa te ambaat ne wa keeh : Yaa nu habid bakaad dah, a ñaamin bakaad.

³⁵ Te ñaam na geneedi baah η kahni a nikoh ; kubu nak a genan gen baah η kahni.

³⁶ Nik ne a Kubki on du, du raakka haf du dah, du hey raake haf cin du keeh-keeh.

³⁷ N inhid ne du baah η bi rimkoh η Ibrahiima ; waaye du teydukdi woo kin ngo η dooy du, wed tah du na waakee so ne du ap po.

³⁸ Mi, mi na woye ini η hot η Baabi ; waaye du, du na tume ini du kerhoh η baabin du. »

³⁹ Ba loffa de ne : « Baabin boo, a Ibrahiima. » A woosa ba ne : « Du nikee kubu Ibrahiima keeh-keeh dah, du heen taambe η kot cin de.

⁴⁰ Waaye disk i wa nik, du na waakee so ne du ap po, mi yi na woyee du keeh ki η kerhoh η Kooh. Ibrahiima moosdi liiboh tum in mand daa.

⁴¹ Du na taambe η kot cin baabin du. »

Ba woosa de ne : « Boo kubu njaaloo haa ; boo raak Baab yino dong, Kooh. »

⁴² Yeesu loffa ba ne : « Kooh nikee Baabin du dah, du heen ndo waade ; laam mi, η puloh η Kooh, η hayid saguuce ; η haydi η njungin ngo haf fo, waaye a yi woos so.

⁴³ Wa ye tah du mindi inah ini mi na woyee du ? Du mindi mindi teyduk ini mi na jangdohe wed tah.

⁴⁴ Du, e Seytaani baabin du, te du waad tum ini nef baabin du. A moos nik apoh bo' η cambia

poyi ; a na nikeedfi η keeh, laam keeh nikdi nga de. A leyee dah, a na woye ini a nikoh, laam a leyoh te a yi fer lee.

⁴⁵ Te mi, mi na woye keeh, wed tah du kosdi ini η woo.

⁴⁶ A ya ba min seede nga du ne η bakaadohid ? N woo keeh dah, wee tah du kosdi so ?

⁴⁷ Yaa nu nik wuu Kooh dah, na teyduke teyduk woo cin Kooh. Mbaa, du nikdi wuu Kooh, wed tah du teydukdi woo cin de. »

Yeesu na Ibrahiima

⁴⁸ Kilifaacan Yawuut ca loffa Yeesu ne : « Ini boo woo wa keeh : Fu bo' Samari[‡], a jiini na da ! »

⁴⁹ A loffa ba ne : « Jiini nikdi na so. Mi na yakde Baabin ngo te du, du na woye in modaadi nga so.

⁵⁰ Mi, η jeemdi yakid haf fo ; raakid Yi waad ne η yakdu, te a yi na atte'e.

⁵¹ Nam na woyee du wa te ambaat ne wa keeh : Yaa nu amb woo kin ngo dah, a heydi kaane, a hey pese po faw. »

⁵² Ba woosa de ne : « Boo inhid kotii ne a jiini na da. Ibrahiima kaanid, woosuud ci namid kaan, fu, fu woyee ne yaa nu amb woo kin da dah, a heydi kaane !

⁵³ A fu uup Ibrahiima, baabin boo e ? A kaanid, woosuud ci namid kaan. Fu teek haf fu ba ? »

⁵⁴ Yeesu loffa ba ne : « Nik ne nam na yakde haf fo dah, yaki η yak wa in haa. A Baabin ngo

[‡] **8:48 8:48** *Samari* : bi Samari na Yawuut ca kerhidoheedi ; ba heeftidohee heeftidoh, ba sangtidohha.

a yi na yakdee so, a yi du na woye ne a Koohin du !

⁵⁵ Te du inahdi de, waaye mi, η inhid de. N woyeen ne η inahdi de dah, η hee nike leyoh findiidu. Waaye η inhid de te η ambid woo kin de.

⁵⁶ Baabin du Ibrahiima nebsidkid η waadi a waadee hot hayin ngo, a hotida te a summba. »

⁵⁷ Ba woosa de ne : « Fu raakdi kiis ndanjkiyaah-yatuus paad, an fu hotid Ibrahiima i ? »

⁵⁸ A loffa ba ne : « Ñam na woyee du wa te ambaat ne wa keeh, bala Ibrahiima nikan dah, raak e ñam nik. »

⁵⁹ N ineem, ba parahha atoh ne ba tap de, waaye a demmba, a pulla Kahan Kooh.

9

Yeesu wirdid jaar rimkid fuulid

¹ Yeesu kadeeda, a hotta jaar fuulid, yi rimu naa.

² Taalubeecin de meekissa de ne : « Jangdohohi, wa ye tah yaarii rimuusa fuulid, a yi bakaad wala e boobi rim de ? »

³ Yeesu loffa ba ne : « A yi haa, e boobi rim de haa, waaye fuuli a fuul tahid po Kooh hey teebohe tumohaad cin de nga de.

⁴ Feeh boo bii η noh dah, boo joy joy tum tumohaad cin Yi woos so ; weki wii hay, wi fu inah ne ali bo' minandi tum in.

⁵ Feeh mi yii η adinaani dah, ñam siñaarin wa. »

⁶ Wa a woo ineem, a tuhussa η kehyi, a iiri'idta merhey na mituhus min de, a reeffaa η has can fuulda.

⁷ A woosa de ne : « Kada fu muktuka η mbalkaanaj Silowe. » (Silowe tokis tuuyu). Yaara kadta, a muktukka, wi a hay, a hoteeda modod.

⁸ Gentoh can de, na booba meed de hot yalwaane woyeeda an : « A yaarii meed boof ndii yalwaane haa e ? »

⁹ Bum woyeeda ne : « A yi. » Binoobi woyeeda ne : « A yi haa, ba mand mand. » Waaye yaara η haf ce woosa ne : « A ñam sah de' ! »

¹⁰ Ba woyeeda de ne : « Tumoh na po fu hotee kotii ? »

¹¹ A loffa ne : « A yaari na woyse Yeesu a yi iiri'id merhey, a reeffaa η has cin ngo, a woosa so ne η kadaat η muktuka η Silowe ; η kadta η muktukka nga, jaarra η minnda hot. »

¹² Ba meekissa de ne : « A nde yaareem ? » A loffa ba ne : « N inahdi diski a nik. »

Farisen ca na fuulda wurdasse

¹³ Wedi ba bayoh yaara fuulee η *Farisen* ca.

¹⁴ Raak, mbeha Yeesu iiri'dee merhey ma, a wiridta has cin yaara, wa nikee mbehi na idsidkohse.

¹⁵ *Farisen* ca nammba meekis yaara findi wa kadoh po a hote. Yaara woosa ba ne : « A tum merhey iiri η has cin ngo, η muktukka, η hotta. »

¹⁶ N ineem raakka *Farisen* ca woyee ne : « Yeesu yeem mindi puloh η Kooh, a na taambfeedi in ci nakohu η ini kad η mbehi na

idsidkohse. » Bum woyeeda ne : « Bakaadoh min na teebohoh firnde feyohid findi cii ? » Paysukoh raakka η harmban ba.

¹⁷ N ineem, ba woyissa yaara ne : « Fu woo ye η yaari hotid has cin da ? » Yaara loffa ne : « A woosuud. »

¹⁸ Kilifaacan Yawuut ca koseedi ne a fuulee fuul, a wirduusa, tahha po ba beedukka yaay ba na baab ba.

¹⁹ Ba meekissa ba ne : « An yii kubkin dū i ? Wa keeh ne a rimu fuulid e ? Tumoh na po a hotee kotii ? »

²⁰ Beem loffa ne : « Boo inhid daal ne yii, a kubkin boo te a rimu fuulid ;

²¹ waaye findi wa kadoh po a hotee kotii, boo inahdaa, te boyi tah a minnda hot, boo namdi de inah. Meeksaat de, a komaaki haa, a minid woyid haf ce. »

²² Ba neyyohee kilifaacan Yawuut ca, wed tah po ba woosa ineem. Raak beem hunid ne bo' nu teyduk η fiki boobi ne a Yeesu a yi Mucdohi Gapohse dah, a hey aañse η *sinaagoga*.

²³ Ineem wed tah yaay ba na baab ba woosa ne : « A komaaki haa, meeksaat de. »

²⁴ Wed *Farisen* ca beedkohis yaara fuule waasi kanakdoh, ba woosa de ne : « Woyda Kooh, boo inhid ne yaareem bakaadoh. »

²⁵ A loffa ne : « N inahdi andi a bakaadoh wala, waaye in yino η inhid, wed ne η fuuleen, mi yii hot. »

²⁶ Ba meekissa yaara ne : « A habid ye η has cin da ? A tumoh na po fu hotta ? »

²⁷ Yaara loffa ba ne : « Nj woyidɗu wa po yutidɗ, waaye ɗu sikɗukɗi so. Wa ye tah ɗu waadissaa kerah ? Mand haa ne ɗu nam waadɗ nik taalubeecinɗ ɗe ! »

²⁸ Ba bassa ɗe, ba woosa ɗe ne : « A fu taalubeeninɗ yaareem ! Boo kay, boo taalubeecinɗ Musaa.

²⁹ Boo inhidɗ ne Kooh woyidɗ na Musaa, waaye yaarii, boo inahɗi ɗiski a puloh. »

³⁰ A loffa ba ne : « Ineem nak wedɗ feyoh, ɗu inahɗi ɗiski a puloh te a wirdidɗ has cinɗ ngo !

³¹ Boo inhidɗ ne Kooh na teyɗukɗeedi bakaadɗoh ci, waaye boyi kerhidɗ Kooh te a habɗee ini a waadɗ, boyeem a yi a na teyɗukɗe.

³² Ina Adina nikoh poyi, wa kerhohuudɗi ne bo' hotɗidɗ fuulidɗ rimuudɗ fuulidɗ.

³³ Yaareem puloheedɗi nj Kooh ɗah, a heedi mine habidɗ ali in. »

³⁴ Ba loffa ɗe ne : « Fu yi rimuk findi fu hend jen nj bakaadɗ, a fu na jangɗe boo e ? » Wedi ba pulɗoh ɗe nj hara.

Fuulidɗ ci keeh-keeh ci

³⁵ Wa Yeesu kerah ne yaara pulɗuudɗ, a kadɗa ɗe marka, a woosa ɗe ne : « Fu kosidɗ Kubkin boyi e ? »

³⁶ Yaara woosa ne : « A ya ba po nj min ɗe kos kilifaani ? »

³⁷ Yeesu woosa ɗe ne : « Fu hotidɗ ɗe, a mi yi na woye na ɗa yii. »

³⁸ Jaarra yaara woosa ne : « Hedɗi, nj kosidɗ. » Nj ineem a yekka nj fiki Yeesu.

³⁹ Yutta Yeesu woosa ne : « N̄ hayid̄ Adina ne Adina atte'u, n̄ hay ne fuulid̄ ci hot te bi na hote fuul. »

⁴⁰ Raakka *Farisen* ca nikee na d̄e ; wa ba kerah woo keem, ba woosa d̄e ne : « Boo nam nik fuulid̄ e ? »

⁴¹ Yeesu loffa ba ne : « Du nikee fuulid̄ dah, d̄u heed̄i raake bakaad̄, waaye d̄u woo ne d̄u bii hot, wed̄ tah d̄u genan n̄ bakaad̄. »

10

Niid̄ohi baahid̄i

¹ Yeesu woosa ne : « N̄am na woyee d̄u wa te ambaat ne wa keeh : yaa nu aas n̄ gatin̄ mbaal ci, te a lahoḥd̄i yahndeeri waaye a lahoḥ d̄isik wiiriis dah, a rokoh, a rokoh ganaaykid̄.

² Waaye yi na aase, a lahoḥ n̄ yahndeeri, yeem a yi niid̄ohin̄ mbaal ci.

³ Yi na neeḥe n̄ gati hey d̄e rangside buntaani, mbaal ci kerah hoosoorin̄ d̄e. A feed̄uk mbaal ci a raak yaa nu nga n̄ tiikin̄ d̄e, a pulid̄ ca n̄ hara.

⁴ A pulid̄ ca jen dah, a adug, ca ñaakee nga d̄e, laam ca inhisid̄ hoosoorin̄ d̄e.

⁵ Ca ñaakd̄and̄i boyi ca inahd̄i muk, ca nupan d̄e nup, sagu ini ca inahd̄i hoosoorin̄ d̄e. »

⁶ Yeesu woyoḥee na booba nikee ndaam daa, waaye ba inahd̄i ini a waadee woo nga.

⁷ A woyissa ne : « N̄am na woyee d̄u wa te ambaat ne wa keeh : A mi yahndeerin̄ mbaal ci.

⁸ Bi adug ko hay jen, ba rokoh na rokoh ganaaykid̄, waaye mbaal ci sikd̄ukd̄i ba.

⁹ A mi yahndeeri, bo' nu lahoi nga so aas dāh, a hey mucdasse, a hey kaḁe, a haye, te a raak ñamaah.

¹⁰ Rokohi, a rok na hoos na yahroh dong na tahee ḁe kuruk ; waaye mi, ŋ hayid ne mbaal ci raak kipes, te wa nikan kipes mitid sik.

¹¹ A mi niidohi baahidī. Niidoh baahid, mbaal cin ḁe na cardēe ḁe carid kiñin kin ḁe.

¹² Waaye yi nikdī niidoh keeh-keeh, te a nikdī hed mbaal ci, a na pangke sagu kopor dong. A hot ngumu haye dāh, a na faḁe faḁ mbaal ci, a saandoh na mbup. Ngumfi aas gati, raak ci a bay, gati pasarsukoh.

¹³ Yaareem hey saandohe. E kopor na tahee ḁe niid, mbaal ci buguldi ḁe.

¹⁴ A mi niidohi baahidī. Ŋ inhid mbaal cin ngo, te mbaal cin ngo inhid to,

¹⁵ findi mi na Baabi inhohoh. Te ŋ hey edohe kiñin kin ngo sagu mbaal cin ngo.

¹⁶ Ŋ raakissid mbaal wiiris ci baahdī ŋ gatii, ŋ joyid ca nam bay. Ca hey sikḁuke woo kin ngo ; wa nikan gat yino na niidoh yino.

¹⁷ Ini tah Baabi waad to weḁ ne, ŋ hey edohe kiñin kin ngo ne ŋ bayisa.

¹⁸ Ali bo' bayandi kiñin kin ngo, e ñam na hee wa edohe ŋ waad-waadin ngo. Ŋ onuud ne ŋ edoha te ŋ namid onu ne ŋ bayisa ; ineem weḁ Baabin ngo nak ko tum. »

¹⁹ Woo ceem bayissa paysukoh ŋ Yawuut ca.

²⁰ Laayid nga ba woyee ne : « A jiini na ḁe, a dof ; wa ye tah ḁu sikḁukee ḁe ? »

²¹ Bum woyeeda ne : « Woo ceem woo bo' hunid na jiini haa. Jiini mindi hotid fuulid ! »

Kosaat sagu in ci mi na tume

²² Feet raakka η Yerusalem, wa hendee η jamano soos, wa nikee naandsukin mbehi ba tumoh kahan Kooh kahan hoolid wuu ce.

²³ Yeesu nikee η kahan Kooh, a tiindsukeeda η diska na woyse Pernan-Suleymaan.

²⁴ Yawuut ca ndeerra de ; ba woosa de ne : « Fu fadan boo η kumpa po kida ? Nik ne a fu Mucdohi Gapohse dah, woya boo wa hoolid. »

²⁵ A loffa ba ne : « N woyid du wa, te du kosdi so. In ci mi na tume η tiikin Baabin ngo ced na seede'ee so.

²⁶ Waaye du, du kosdi, sagu ne du baahdi η mbaal cin ngo.

²⁷ Mbaal cin ngo na sikduke sikduk hoosoorin ngo, η inhid ca te ca dii ñaakid to.

²⁸ Te mi na onee bi na ñaakdee so kipes ki reehandī, ba sooyandi, ba hey pese po faw te ali bo' koodohandi ba η yaahin ngo.

²⁹ Baabin ngo yi ed to ba, a yi uup yak in nu nik te ali bo' mindi koodoh in η yaahin de.

³⁰ Mi na Baabi, boo yino. »

³¹ Ba parhissa atoh ne ba tapsoh de po a kaan.

³² A woosa ba ne : « N tumid in baahid laayid η fikiidu puloh η Baabi. A winde nga ca tah du hee so tapsohe ? »

³³ Ba loffa de ne : « E in baahid tah po boo hee da tapsohe haa, waaye fu na base Kooh. Fu bo' dong, fu dege haf fu Kooh, ineem wed tah. »

³⁴ Yeesu loffa ba ne : « N waasin du, Fiis ci woyid ne Kooh woyid inii : “ N woo ne : Du kooh ! ” ☆ Wa daa haa e ?

³⁵ Ndeem boobi Kooh woyee na ba woo keem, a beedkoh ba kooh ci ; te ali bo' mindi nihi ini Fiis ci Hoolid ci woo.

³⁶ Mi, a Baabi tum mbo bo' hoolid wuu ce, a woossa so η Adina. Du min na woyoh ne mi na base Kooh η ini η woo ne : “ N Kubkin Kooh. ” ?

³⁷ Nik ne η tumdi pangkin Baabin ngo dah, kinaat to kos.

³⁸ Waaye nik ne wed mi na tume dah, ali nik ne du kosdi so sah, kosaat sagu in ci mi na tume. N ineem, du hey inhe baahid ne Baabi yii nga so te mi yii η Baabi. »

³⁹ Ba waadissa de amb waaye a fussa ba.

⁴⁰ A kurkohha Yerusalem, a dokukka baka winooran kalan Yurda, η diska Yahya meed bokto, a nikka nga.

⁴¹ Bo' laayid hayeeda nga de. Ba woyeeda ne : « Yahya tumdi ali keemaan, waaye ini a woo η yaarii jen wa keeh. »

⁴² Ndeem, laayid kossa Yeesu.

11

Kakaan kan Lasaar

¹⁻² Wa raakeen jaar teeku Lasaar, a kosaayya. A genee Betani, a yi na taambdoh cin de bitib ci Mari na Marta. Mari, a yi yiifan kot cin Yeesu laackoloñ, a moos ca na findin de. E taambdoh ce Lasaar kosaaye.

³ Taambdoh cin Lasaar beem woosohha η Yeesu ne a woysaat ne nawleece kosaayid.

⁴ Wa Yeesu woyuu wa, a woosa ne : « Kosaay keem hay ne wa ap haa ; waaye wa na hee

teebohe yaki Kooh yak, jaar yaki Kubkin Kooh yak hotuk nga. »

⁵ Raak Yeesu nawle'koheen na Marta na taambdoh cin de Mari na Lasaar.

⁶ Waaye wa a kerah ne Lasaar kosaayid, a boofissa neeh kanak η diska a nike ;

⁷ yutta, a woosa taalubeecin de ne : « Boo dokkaat Yudee. »

⁸ Taalubeecin de woosa de ne : « Jangdohohi, maañaadi an Yawuut ci waadee da tapsoh atoh ne ba ap da, fu dokkissee nga e ? »

⁹ A woosa ba ne : « Ca wahtu ndan'kiyaah na kanak (12) ced raak η mbehi. 'Bo' nu tiind na noh dah, a hey hote siñaarin Adina, a kafndukandi.

¹⁰ Waaye bo' nu tiind na wek dah, a raakandi siñaari niitdan de, a hey kafnduke. »

¹¹ Wi a woo ineem, a degga nga ne : « Lasaar nawle boo neehid, waaye maa kad de yuna. »

¹² Taalubeeci woosa de ne : « Kilifaani, nik ne a neehid dah, a hey wire. »

¹³ Yeesu woyee ba ndeem ne Lasaar kaanid waaye ba liibee ne a woo neeh modod.

¹⁴ Wedi a woyoh ba hoolid ne : « Lasaar kaanid ;

¹⁵ te η sumid saguudu η ini η nikeedi ndaam. N ineem, du hey yo mine kos. Diski wa nik, boo kadaat nga de. »

¹⁶ N ineem Tomaa, yi na woyse Siisi, woosa taalubeeci binoobi ne : « Boo kadaat, boo nama kaan na kilifaani. »

Hultiduukan Lasaar

¹⁷ Wa Yeesu kad po a reesa diska, a hotta ne Lasaar tumid neeh nikiis η ruy-ruya.

¹⁸ Betani useedfi Yerusalem, harmban ca joyeen nik *kilomeet* kaahay.

¹⁹ Te Yawuut laayid hayeen η Marta na Mari ne ba corok ba η kakaan kin taambdoh ba Lasaar.

²⁰ Wa Marta kerah ne Yeesu yaa hay, a kadta coha na de. Mari tassa η kahna.

²¹ Marta woosa Yeesu ne : « Hedfi, fu nikeen nga dah, taambdoh ho heedfi kaane.

²² Waaye po dfiski wa nik sah, η inhid ne in nu fu kiim Kooh dah, a on da wa. »

²³ Yeesu woosa de ne : « Taambdoh fu hey hulte. »

²⁴ Marta woosa de ne : « N inhid ne a hey hulte η hultan kaanid ca ngan mbeha mirndoh. »

²⁵ Yeesu woosa de ne : « A mi hultuki, a mi kipes ki. 'Bo' nu kos so dah, a hey pese, ali a kaan sah.

²⁶ Te bi na pese jen, kossa so, ba heydfi kaane muk. Fu kosid ineem e ? »

²⁷ Marta woosa de ne : « Ee, Hedfi, η kosid ne a fu Mucdohi Gapohse, Kubkin Kooh, yi joyee hay Adina. »

²⁸ Wa Marta woo ineem, a kadta, a beedukka taambdoh ce Mari, a woosa de η kehyi ne : « Jangdohohi hayid, a woo ne fu tahsaa de. »

²⁹ Mari kerah kerah woo keem rek, a jaarra kuruk, a kadeeda η Yeesu,

³⁰ raak Yeesu aasfi kur ka paad, a risee η dfiska Marta cohee na de.

³¹ Yawuut laayid nikeen na Mari η kahna giifdeeda de. Wa ba hot de gooñkid pulla, ba ñaakidfa de, ba liibee ne a na kee fuda η ruy- ruya.

³² Wa Mari ree, a hot hot Yeesu, a keennda η kot cin de, a woosa de ne : « Hedi, fu nikeen nga dah, taambdoh ho heedī kaane. »

³³ Wa Yeesu hot Mari rooyeeda, a yi na Yawuut ca hunee na de, a fuuppa sagu ayruk, wa yoondidta de po a yegidtaa faanin de.

³⁴ A woosa ba ne : « Du daak de η winde ruy-ruy ? » Ba woosa de ne : « Kilifaani, haya fu hot. »

³⁵ Yeesu fudta.

³⁶ Wed Yawuut ca woyoh ne : « Markaat rek findi a waadohee de ! »

³⁷ Waaye raakka ba woo ne : « A yi hotid fuuldi, a mineedi nam tum po Lasaar kaanuu e ? »

³⁸ Yeesu fuupissa sagu ayruk, a kadta ruy-ruya ; wa nikee hur atoh, wa ranguusa na atoh yakak.

³⁹ Yeesu woosa ne : « Nihsaat atoh fi. » Marta, taambdoh kaanda woosa de ne : « Hedi, a joyid raak het, ina a daakohu ndii wa tumid neeh nikiis. »

⁴⁰ Yeesu woosa de ne : « N woodi da ne fu kos dah, fu hey hote findi Kooh yakoh e ? »

⁴¹ N ineem ba nihissa atoh fa, Yeesu taaknukka η Eel ci, a woosa ne : « Baab, mi yii corkid da η ini fu teydukid to.

⁴² N inhid ne fu gen ndo teydukid, waaye η woyid sagu mboolndi wil lo, ne ba min kos ne a fu woos so. »

⁴³ Wi a yut woo ineem, a leehukka η dafka ne : « Lasaar, pula fu hay ndii. »

⁴⁴ Kaanda pulla na kot cin de na yaah cin de liwuud na uuf, fikiirin de muuruusa na piis.

Yeesu woosa ba ne : « Toksaat de, du fad de a coot. »

Kilifaaca tufkid ne ba hey ape Yeesu

⁴⁵ Yawuut laayid η ba hayee η Mari te ba hotta in ca Yeesu habid, kossa de.

⁴⁶ Waaye raakka ba kad η *Farisen* ca, ba woosa ba in ca Yeesu habid.

⁴⁷ Wedi kilifaacan seeykidoh ca na *Farisen* ca cohdoohoh saangnan atte'oh ca*, ba woosa ne : « Boo joy na tum ? Yaarii keemaan ci a na tume ca dii laay kat !

⁴⁸ Boo fad de an dah, boobi jen hey de kose te bi Rom hey haye yahrohe Diskin boo Hoolidi, ba sañ cuubiñ boo. »

⁴⁹ Yaar nga ba teeksee Kayif, a yi nikee seeykidoha yakka η kiis kaam, a woosa ba ne : « Du inahdi ini raak.

⁵⁰ Du inahdi ne bo' yino kaan wuu cuubi, wed ngisoh nga du, kur ki jen sañu. »

⁵¹ A woyid woo keem waaye wa pulohdi nga de. Nika a nikee seeykidoha yakka η kiis ka, wed tah a yegdohha findi woosuud ne Yeesu hey kaane wuu cuubi.

⁵² Wa nikdi ne a joyee kaan wuu cuubi dong, waaye a kaanid ne a cohdoh kubuucin Kooh pasarkohid ci, ba nik cuub yino.

⁵³ Mbadi, wed ba tufkoh ne ba hey de ape.

* **11:47 11:47** *saangnin atte'oh ci* : η jamanoonan Yeesu, a seeykidohi yakki adgohee wa, wa nikee a yi na bi wil de, na bi yakal η kur ka, na jangdohoh cin waasi. BooBeem bed meed coh ne ba atte'ee boobi dal η ini kad η waasinMusaa. Ba mineen ambduk bo' waaye ba mineedi de apoot ne ba hot ne a joy joy apu dah, ba meed de bay η atte'oh ci nikid Rom η ndaam.

⁵⁴ N ineem Yeesu tiindtidohisdi halang η dooy Yawuut ca. A pulohha ndaam, a kadta η kur teeku Efrayim η sero kehya hulanga ; a nikka nga a yi na taalubeecin de.

⁵⁵ Wa raak feetiη *Paakiη* Yawuut ci rebeeda, bo' laayid pulohha kur caη ba kadeeda Yerusalem ne ba farsuka bala feeti reyan.

⁵⁶ Ba waakeeda Yeesu te η dika ba nikee η Kahan Kooh ba meeksoheeda η harmban ba ne : « Du hotoha na ? Du liifid ne a hey haye η feeti e ? »

⁵⁷ Waam kilifaacaη seeykidoh ca na *Farisen* ca nakoheen ne, bo' nu inah diki Yeesu nik dah, ba wo yaat ba wa, ne a min ambu.

12

Mari yiifid laackoloñ η kot ciη Yeesu

¹ Neeh yasna-yino bala feetiη *Paakiη* Yawuut ci reyan dah, Yeesu hayya Betani kur ka Lasaar yi a hultidee genohe.

² A habdiuusa kañam yakak nga, e Marta nodohēe kañam ka, Lasaar baahee η bi ñamee na Yeesu.

³ Mari bayya haay *liitar* laackoloñ ye doban, habdohu *narda* koeet, a yiiffaa η kot ciη Yeesu, a mooseeda ca na findiη de. Kahna jen eeñeeda laackoloñ.

⁴ Yudaa Iskaryot, yino η taalubeecin Yeesu, yi edndohan de, woosa ne :

⁵ « Wa ye tah laackoloñi toonuudi ? Wa heen edohe kopor laayoh na laayoh*, ñakid ci eduu wa. »

⁶ A woyeedi ineem sagu ñakid ci, waaye a niki a nikee rokoh tahe. A yi ambohee kopori, te a meed meed bay nga.

⁷ Waaye Yeesu woosa ne : « Fada bitbi yel, ini a tum weem, a na koodkide mbehi ñ bekohsan ñ ruy-ruy.

⁸ Ñakid ci risan na du ; waaye mi, ñ risandi na du. »

Kilifaacan seeykidoh ca tufkid ne ba ap Lasaar

⁹ Wa bo' laayid ñ Yawuut ca kerah ne Yeesu yaa ñ Betani, ba kadta nga. Ba kadde ne ba marak Yeesu dong haa, waaye ba namee waad hotndoh Lasaar yi a hultide.

¹⁰ Kilifaacan seeykidoh ca tufukka ne ba hey name ap Lasaar,

¹¹ laam saguuce, Yawuut laayid faddeen ba, kossa Yeesu.

Aasan Yeesu Yerusalem

¹² Wa Kooh wiis, mboolnda yakka hayee ñ feetan *Paaka* kerahha ne Yeesu yii hay Yerusalem.

¹³ Booba bayya raang tandarma, ba kadta coha na de, ba leehkeeda ñ dafka ne :

« *Hosaana*† !

Boyi na haye ñ tiikin Hedfi,

* **12:5 12:5** "kopor laayid" : ñ Fiis ci ndii, gerek woo ne "*dinaar* teemet-kaahay (300)". *Dinaar*, wa hanjar haalis, *dinaar* yino wed pangkoh bumit wirndassee ñ neeh yino ñ jamanoonaam.
 † **12:13 12:13** *Hosaana*: ñ debgaana, wa tokseen ne : "Woti-woti, mucda boo." Wa nikee kiim Kooh. Waaye, wa kadta po wa nikka woo yakdoha Kooh.

a raakaat barke !

Buurin Israayel barke'aat ! ☆ »

¹⁴ Yeesu bayya cumbur mbaam a rappa de, findi Fiis ci woyoha an :

¹⁵ « Kur kin Siyong ‡, fu na neyyohe ye ☆ ?

Buurin da yii hay, rapid η cumbur mbaam. ☆ »

¹⁶ Taalubeecin de inheedī paad ini in ceem tokis, waaye wi yaki Yeesu yak teebohu, ba naandsukka ne Fiis ci woyeen in ceem nga de, te ca raakohha daa nga de findi ca woyohse.

¹⁷ Mboolnda maasoh wa Yeesu beeduk Lasaar η dooy ruy-ruya, hultidta de, ba seede'eeda ini ba hot.

¹⁸ Wed tah mboolo keeh-keeh wed kad de taambka, sagu firndeena ba kerhee ne wed a tum.

¹⁹ Farisen ca woyeeda η harmban ba ne : « Du hot nga, boo mindī ali in nga ; markaat, boofi jen ba dīi ñaakid de ! »

Yeesu woyid η kakaan kin de

²⁰ Raakid bi Gerek bi baahee η booba hayee Yerusalem ne ba ñaamuk Kooh η feetan Yawuut ca.

²¹ Ba kadta η Filip yi genee Betsayda η Galile, ba woosa de ne : « Kilifaani, boo waad hot Yeesu. »

²² Filip kadta woosa Andare wa, Andare hunda na de, ba kadta ba woosa Yeesu wa.

☆ **12:13 12:13** Sabuur 118:26 ‡ **12:15 12:15** Siyong : wa baah η tiik cin Yerusalem. ☆ **12:15 12:15** Sofooni 3:16; Esayi 40:9

☆ **12:15 12:15** Sakriya 9:9

²³ Yeesu loffa ba ne : « Jamanooni yaki Kubkin boyi yak joy teebohu reyid kotii.

²⁴ Nam na woyee du wa te ambaat ne wa keeh, feeh tisohin tohri keendi η kehyi po wa mand na ini kaan dah, wa risan yino. Waaye wa edoh kipes kin wa dah, wa hey rime laayid.

²⁵ Bo' nu waad kipes kin de dah, a heya ñake. Waaye, bo' nu waadootdi kipes kin de η adinaanii dah, a heya daake wuu kipes ki heydi reehe.

²⁶ Bo' nu waad to pangkid dah, a ñaakdaat to te disik nu η nik dah, surgaanin ngo naman nik nga. Boobi na pangkidde so jen, e Baabin ngo na hee ba yakde.

²⁷ Diski wa nik, η jahaskohid ! Moo η woyan na ? Andi maa hee woye ne “ Baab, mucid to η ini na hee raake η neeh cii ? ” Waaye ini joy raak η neeh cii wed tah ho hay !

²⁸ Kon Baab yakda tiikin da ! » Teemb ndeem, hooso pulohha Eel ci an : « N yakdid tiikin ngo te η heya yakdisse. »

²⁹ Mboolnda nikee η ndaam kerahha hoosoora, bum woyeeda ne wa inding, binoobi woyeeda ne a malaaka woo na de.

³⁰ Wed Yeesu woyoh ba ne : « A saguuso tah hoosooreem kerhuk haa, waaye e du tah.

³¹ Adinaanii hey atte'se kotii ; yi dega yaah aañu η hara.

³² Ini kad nga so nak, η meebu, η tiimb kehyi dah, η hey nooke boobi jen nga so. »

³³ N woo keem, Yeesu teebohee findi a na hee kaanohe.

34 Mboolnda loffa dɛ ne : « Boo kerhid ne waasinj boo woo ne Mucdohi Gapohse na hee hey pese po faw.☆ Fu min na woyoh ne Kubkinj boyi joyid meebu, tiimb kehyi ? Kon a ya ba Kubkinj boyi ? »

35 Yeesu loffa ba ne : « Siñaari wa dɛi riso-haahha na dɛ paad ; kon tiindaat nga feeh dɛ bii raak siñaari dah, ɲ ineem ñuusi teluu dɛ ; laam boyi na tiinde ɲ ñuus inahdɛ dɛski a na yurhe.

36 Mbaa feeh dɛ bii raak siñaari dah, kosaat siñaari, ne dɛ min nik kubu siñaar. » Wa a yut woo ineem, Yeesu kadta, a dasdukka ba.

Yaa kos yegdohinj boo ?

37 Firndeeca laayid ca Yeesu teebohee ɲ fiki booba, tahdɛ po ba kossa dɛ.

38 Ineem raakeen ne ina woosuudɛ Esayi woyee raak, an :

« Hedɛ, yaa kos yegdohinj boo ?
Hedɛ, fu teeɓ ya ba hatilin dɛ ?☆ »

39 Inii wed tah po ba mineedɛ kos, findi Esayi woyoha ne :

40 « Kooh fuuldɛd has cinj ba,
a ndengidta keeñ cinj ba,
ne ba hotuu na has cinj ba,
ba raakuu yeg-yeg ɲ keeñ cinj ba,
ba boysohuu pesohaad.
Nj ineem, ba sangid ne
mi yi Kooh, ɲ wirid ba.☆ »

41 Ineem wed Esayi woo sagu ne a hotid yaki Yeesu yak te a woyid ini kad nga dɛ.

☆ 12:34 12:34 Sabuur 110:4; Esayi 9:6; Dañeel 7:14 ☆ 12:38
12:38 Esayi 53:1 ☆ 12:40 12:40 Esayi 6:10

⁴² Moona η kilifaacan ba yakak ca sah, laayid koseen de ; waaye *Farisen* ca taheen po ba kaañeedaa woo, ba neyyohee aañu η *sinaagog* ca.

⁴³ Laam yakda booba yakdee ba wed ngisohid ba wi Kooh yakdan ba.

A woo cinj Yeesu atte'an kosaadfiici

⁴⁴ Yeesu woosa η dafka ne : « Yaa nu kos so dah, a kos so dong haa, waaye a namid kos Yi woos so.

⁴⁵ Te yaa nu hot to dah, a hotid Yi woos so.

⁴⁶ Mi, η hayid Adina ne η nik siñaarin wa, ne yaa nu kos so dah, a risuu η ñuus.

⁴⁷ Bo' kerah woo kin ngo te a taambidfaa dah, a ñam atte'an de haa ; laam η haydi ne η atte Adina waaye η hay ne η mucida.

⁴⁸ Yaa nu heef fo, a teydukdī woo cinj ngo dah, a raakid atte'oh : Woo cinj ngo, ced na hee de atte'e η mbeha mirndoh.

⁴⁹ Laam mi, η woodi η njungin ngo haf fo ; Baabi woos so, a yi η haf ce, a yi nak ko ini η joy woo na wi η joy yegdoh.

⁵⁰ Te η inhid ne nakohin de na onohē kipes ki heydi reehe. Te ini mi na woye, mi na woyee wa findi Baabi woyoh ho wa. »

13

Yeesu naawsid kot cinj taalubeecin de

¹ Wa nikee bala feetin *Paak* reyan, te Yeesu inheen ne jamanooni a joy puloh Adina a kad η Baabi reyid. A waadeen boobin de nik η Adina, te a waadta ba po dīska waad top.

² Na niina, Yeesu na taalubeecin de nikee ñameedfa. Raak Seytaani bekid η keeñiη Yudaa kubkiη Simong Iskaryot ne a edndoh de.

³ Yeesu inheen ne Baabi fadiɗ in ci jen η yaah ciη de. A nameen inah ne, a puloh η Kooh te a na dokke nga de.

⁴ A kurukka, a wolissa kulbaakan de yakka, a bayya mooskoha, a tokɗukka.

⁵ A neyya masuɓ η inaa, a naawsiɗeeda taalubeecin de kot, a mooseɗa ca na moosko-haana a tokɗuke*.

⁶ Wa a kaɗ po a reesa η Simong Piyeer, yeem woosa de ne : « Hedɗi, a fu naawsiɗan ndo kot e ? »

⁷ Yeesu loffa de ne : « Diski wa nik, fu inahɗi ini mi na habde waaye mbeh, fu hey wa inhe. »

⁸ Piyeer woosa de ne : « Fu moosandi so naawsiɗ kot muk ! » Yeesu woosa de ne : « N naawsiɗɗi ɗa kot ɗah, fu rahsohissandi in na so. »

⁹ Simong Piyeer woosa de ne : « Mbaa Hedɗi, fu topandi η kot ci dong, waaye fu hey naawisndohe yaah ci na hafi. »

¹⁰ Yeesu woosa de ne : « Boyi bookuk po yutta, a hooliɗ jen, a etohɗi bookkis, ɗal kot ci ɗah ; ɗu hooliɗ waaye e ɗu jen haa. »

¹¹ A inheen ya ɓa nga ɓa na hee de edndohe, wed tah a woosa ne : « E ɗu jen hool haa. »

¹² Wa a naawsiɗ ɓa kot po yutta, a bekkissa kulbaakan de, a ɓooffa. A woosa ɓa ne : « Du inhiɗ ini η habɗiɗ ɗu e ? »

* **13:5 13:5** N jamaanoonaam, hanhe hayeen ɗah, a ñaaminj kahni meed bay masuɓ, naawsiɗ de kot ciη de, a moos ca.

¹³ Du na beedkohee so Jangdohohi wala Hedī ; te dū woo keeh, wed η nik.

¹⁴ Kon mi yi Hedī, mi yi Jangdohohi, η naawsidid dū kot cin dū dah, yaa nu nga dū dah joyid nam naawsid morom ce kot.

¹⁵ Nj teefid dū findi wa tumohsan ne findi η tumoh na dū, dū namee tumoh daa.

¹⁶ Ñam na woyee dū wa, te ambaat ne wa keeh, ñaam uupuu hed ce te yi woosu mindi uup yi woos de.

¹⁷ Diski wa nik, dū inhid ineem, dū tuma dah, dū hey nebde.

¹⁸ E dū jen na tahee so woo haa, η inhid baahid bi η kood. Waaye ini Fiis ci woo joyid raak, an : “ Yi na baahē na so bool yino, tapid to mbalnguus.☆ ”

¹⁹ Nj woyid dū ineem woti, bala wa hayān dah, ne wa hay dah, dū kos ne ñam nik.

²⁰ Ñam na woyee dū wa, te ambaat ne wa keeh, yaa nu teyduk yi η woos dah, a teyduk ko, te yaa nu teyduk ko dah, a teyduk Yi woos so. »

Yeesu teebohid ne Yudaa hey de edndohe

²¹ Wa Yeesu yut woo ineem, a jahaskohha η dooy ce, a woosa halang ne : « Ñam woo dū wa, te ambaat ne wa keeh, yino nga dū hey yo edndohe. »

²² Taalubeeci markoheeda η harmban ba, ba inheedī boyi a joy nik.

²³ Yino η taalubeeci, yi Yeesu keeñkohe, nikee boofid η serooce η kañam ka.

²⁴ Simong Piyeer tummba de na yaah ne a meekis Yeesu boyi a na woye.

²⁵ Taalubeena hiirra η Yeesu meekissa de ne : « Hedī, fu na woye ya ba ? »

²⁶ Yeesu loffa de ne : « N hey njeebe ngudīn mbuurndii η dooy kañam ki, boyi maa hee wa ede, a yi. » Wed a njeeboh ngudan mbuurnda, a edta wa Yudaa kuḅkin Simong Iskaryot.

²⁷ Yudaa bay bay mbuurnda rek Seytaani aassa de. Yeesu woosa de ne : « Ini fu na hee habde, araa habid. »

²⁸ Ali bo' η booba binooba boofee η diska ñameeda inheedī ini tah Yeesu woosa de ineem.

²⁹ A Yudaa meed daak koporan ba, wed tah raakka bi liibee ne Yeesu na nakee de ne a rom ini ba etoh η feeta, wala a ed ñakid ca in.

³⁰ Wa Yudaa bay ngudan mbuurnda, jaarra pul, wa nikee η ndengelnde wek.

Nakohi asi

³¹ Wa Yudaa pul, Yeesu woosa ne : « Diski wa nik, jamanooni Kuḅkin boyi yakdohsan reyid, te yaki Kooh yak hey hotke nga de.

³² [Nik ne yaki Kooh yak hotkan taamboh nga de dah,] Kooh hey de name yakid ngan haf ce, te jamanooni a na hee wa tumohe hayid kotii.

³³ Yaabin ngo, mi yii na du poyi, waaye wa maañisdi. Du hey yo waake waaye ina η woyee kilifaacin Yawuut ci wed maa hee du woye : Diski mi na kade, du mindi kad nga.

³⁴ Mi yii ed du nakoh as : Waadtidohaata η harmban du. Findi η waadoh du, namaat waadtidoh daa η harmban du.

³⁵ Du waadtidoh η harmban dū dāh, boobi jen hey inhe ne dū taalubeecin ngo. »

Yeesu woyid ne Piyeer hey dē taaske

³⁶ Simong Piyeer woosa dē ne : « Hedī, fu na kade nde ? » Yeesu loffa dē ne : « Diski wa nik, fu mindi so ñaakid η diskī mi na kade, waaye yut dāh, fu hey yo ñaakde. »

³⁷ Piyeer woosa dē ne : « Hedī, wa ye tah diskī wa nik η mindi dā ñaakid ? N yutid ne η edoh kiñin kiñ ngo wuu fu ! »

³⁸ Yeesu loffa dē ne : « Fu yutid ne fu edoh kiñin kiñ dā wuu so i ? Ñam na woyee dā wa, te amba ne wa keeh, bala siiki leehkan dāh, fu hey yo taaske waas kaahay. »

14

Yeesu a yi waasi kad η Baabi

¹ Wedi Yeesu woyoh taalubeecin dē ne : « Kinaat jaahid, kosaat Kooh te dū nam mbo kos.

² Kahan Baabin ngo raakid genoha laayid ; wa nikeedi dāh η heen dū wa woye ; mi na kee dū koodkidā diskī dū nikan.

³ Te η kad po η koodkid dū diskā dū nikan po yut dāh, η hey hayisse, η bay dū η serooso, ne diskī η nik, dū nam nik nga.

⁴ Te diskī mi na kade, dū inhid waasin wa. »

⁵ Tomaa woosa dē ne : « Hedī, boo inahdi diskī fu na kade, boo min na inhoh waasi ? »

⁶ Yeesu loffa dē ne : « A mi waasi na keeh ki na kipes ki. Ali bo' mindi kad η Baabi te a lahdi nga so.

⁷ Du inhid to dāh, dū hey name inah Baabin ngo, te ini koodoh woti, dū inhid dē, dū hotid dē. »

⁸ Filip woosa dē ne : « Hedī, teeba boo Baabi, ineem hey boo doye. »

⁹ Yeesu loffa dē ne : « Na maañi η maañ na dū jen, fu inahdī so poyi e Filip ? 'Bo' nu hot to dāh, a hotid Baabi, mbaa fu min na woyoh ne : “ Teeba boo Baabi ” ?

¹⁰ Fu kosdī ne mi yīi η Baabi te Baabi yīi nga so e ? Woo ci mi na woyee dū na puloheedī nga so, a Baabi gen nga so na tume tumohaad cin dē.

¹¹ Kosaat to η ini η woo dū ne mi yīi η Baabi te Baabi yīi nga so ; wala sah dū kos sagu in ci dū hot to tume.

¹² Ñam na woyee dū wa te ambaat ne wa keeh, yaa nu kos so dāh, a hey name habid in ci mi na habde ; a hey habde ci uup ca yak sah, laam mi na kadē η Baabi.

¹³ In nu dū kiim η tiikin ngo dāh, η heya tume ne Kuḡki teebōh yaki Baabi yak.

¹⁴ Du kiim mbo in η tiikin ngo dāh, η heya tume. »

Yeesu gapohid Fuudsi Hoolohngaani

¹⁵ Yeesu woyissa taalubeecin dē ne : « Du waad to dāh, dū hey taambde nakoh cin ngo.

¹⁶ Te η hey kiime Baabi, a ed dū Baatdohoh wiiriis ne a nik na dū po faw.

¹⁷ A Fuudsi Hoolohngaani, Fuudsin Kooh. A yi na teebohe keeh ki η ini kad η Kooh ; bi Adina mindi dē teyduk laam ba mindi dē hot te ba inahdī dē. Waaye dū, dū inhid dē, a yīi na dū te a nikan nga dū.

18 N fadandī dū dū nik komaaki yađu, η hey hayisse nga dū.

19 Tas yissuut bi Adina hotissandī so waaye dū, dū hey yo hote, laam mi yii pes, te dū hey name pes.

20 Mbeheem ree dah, dū hey inhe ne mi yii η Baabinj ngo, dū bii nga so te mi yii nga dū.

21 Boyi waad to, a yi boyi amb nakoh cinj ngo te a taambdee ca ; boyi waad to, Baabinj ngo hey de waade ; te mi, η hey de waade, te η hey de teebe ini η nik. »

22 Yudaa, faahdī na Yudaa Iskaryot meekissa de ne : « Hedi, wa ye raak po fu na hee boo teebke dong, fu heydī teebke adinaani jen ? »

23 Yeesu loffa de ne : « 'Bo' nu waad to dah, a hey ambe woo kinj ngo. Baabinj ngo hey de waade, boo hun hay nga de te boo gen na de.

24 'Bo' nu waaddī so dah, a taambdandī woo cinj ngo. Te inhaat ne woo ci dū na kerhe η woyee ca, ca pulohdī nga so, ca puloh η Baabi woos so.

25 N woyid dū woo ceem, η ini η ris nik na dū.

26 Waaye Baatdohohi, Fuudsi Hoolohngaani Baabi na hee woose η tiikinj ngo, hey dū jangde in ci dū joy inah jen, a naandis dū in ci η woo dū jen.

27 Jam wed η fad na dū, jaminj ngo wed η on dū, η ondī dū jam findi Adina na onohee wa. Mbaa kinaat jaahid te kinaat neyyoh.

28 Du kerhid to woyeeda ne : “ Mi yii kad te η hey hayisse nga dū. ” Du waadeen ndo dah, dū heen nebse η ini maa kade η Baabi, laam a Baabi uup po.

²⁹ N woyidɔ ɔu in ceem woti, bala ca hayan, ne ca hay ɔah, ɔu kos.

³⁰ N heyɔi woyisse na ɔu laayidɔ laam yi deg adinaanii yaah yii hay. A minidɔi so ali in,

³¹ waaye adinaani joyidɔ inah ne ŋ waadidɔ Baabi te mi na tumohe findi Baabi nakoh ho. Kurkaat ndii, boo coot. »

15

Kidgin reseɓi na naak cin wa

¹ Yeesu woosa ne : « A mi kidgin reseɓi keeh-keehi, Baabin ŋo nikka guurohi.

² Naak nu nik nga so te wa raakɔi rim ɔah, a hey wa ngude. Waaye waa nu raak rim ɔah, a hey wa carse po wa hool ne wa baat rim.

³ Du nak, ɔu hoolidɔ po yutidɔ sagu woo ci ŋ woo ɔu.

⁴ Genaat nga so findi ŋ genoh nga ɔu ; naak mindi raak rim kiik wa, wa joy gen amb ŋ kidgi. Wa mand ɔaa nga ɔu, ɔu mindi raak rim ne ɔu gendi amb nga so ɔah.

⁵ A mi kidgin reseɓi, e ɔu naak ci. 'Bo' nu gen nga so findi ŋ genoh nga ɔe ɔah, a hey raake rim laayidɔ laam ɔu nikɔi nga so ɔah ɔu mindi habidɔ ali in.

⁶ 'Bo' nu gendi nga so ɔah, a hey mbetse ŋ hara findi naak ci baahaadɔi. Ca suy ɔah, ca nangɔohu, ca njafu ŋ yongkaaha, ca doh.

⁷ Du gen nga so te woo kin ŋo gen ŋ keeɓ cin ɔu ɔah, kiimaat in nu ɔu waadɔ ɔah, wa raakohan ɔaa nga ɔu.

⁸ Du raak rim laayidɗɗah, ɗu hey teebohe ne ɗu taalubeecinɗ ngo te wa hey teebohe yaki Baabinɗ ngo yak.

⁹ Findi Baabi waadɗoh ho, ɗ nam ɗu waadɗoh ɗaa. Genaat ɗ waadɗi ɗ waadɗ ɗu weem.

¹⁰ Du taambidɗ nakoh cinɗ ngo ɗah, ɗu hey gene ɗ waadɗi ɗ waadɗ ɗu, findi ɗ taambidɗoh nakoh cinɗ Baabinɗ ngo te ɗ genidɗ ɗ waadɗi a waadɗ to.

¹¹ ɗ woyidɗ ɗu in ceem ne sumi ɗ sum nik nga ɗu, te suminɗ ɗu mit sik.

¹² Inii wedɗ ɗ nakoh : Waadtidɗohaata ɗ harmban ɗu findi ɗ waadɗoh ɗu.

¹³ Boyi edɗoh kiɗin kinɗ ɗe sagu nawleecinɗ ɗe, raakɗi waadɗ-waadɗi uup yak waadɗ-waadeem.

¹⁴ Du nawleecinɗ ngo, ne ɗu habidɗ ini ɗ nak ɗu ɗah.

¹⁵ ɗ beedkɗohissandi ɗu ñaam, laam ñaam na inheedɗi ini hedɗ ce na habde. Mi, ɗ inhididɗ ɗu ini ɗ kerhoh ɗ Baabinɗ ngo jen, tahha po ɗ beedkɗohan ɗu nawleecinɗ ngo kotii.

¹⁶ E ɗu tan ndo haa, ñam tan ɗu, ɗ tufkidɗa ɗu ne ɗu kadɗ, ɗu raak rim te ca nik rim ci genan gen. ɗ ineem Baabi hey ɗu one in nu ɗu kiim ɗe ɗ tiikinɗ ngo ɗah.

¹⁷ Ini ɗ nak ɗu wedɗ ne ɗu waadtidɗoh ɗ harmban ɗu. »

Adina sangidɗ Yeesu na taalubeecinɗ ɗe

¹⁸ Yeesu woyissa ne : « Adina sang ɗu ɗah, inhaata ne wa koc co sang.

¹⁹ Du baaheen ɗ Adina ɗah, Adina heen ɗu waade sagu waadɗi wa waadɗ ini wa raak. Waaye

du baahdi nga laam η koodohid du η dooy wa, wed tah wa sannga du.

²⁰ Kinaat alkoh woo ki η woo du ne : “ Ŋaam uupuu hed ce. ” Nik ne ba tolfid to dah, ba hey du tolfide. Ba ambid jangdohin ngo dah, ba hey ambe win du.

²¹ Waaye ineem jen ba hey du wa tume saguuso laam ba inahdi Yi woos so.

²² Ŋ hayeedi te η woyeedi na ba dah, ba heedi taambse bakaad. Waaye diki wa nik ba raakid taaskoha η bakaad cin ba.

²³ Yaa nu sang ngo dah, a nam sang Baabin ngo.

²⁴ Ŋ tumeedi η dooy ba in ci ali bo' wiiriis tumdi dah, ba heedi taambse bakaad. Waaye diki wa nik ba hotid in ci η tum te ba sangid to, ba sangid Baabin ngo.

²⁵ Waaye ineem raakid ne woo ki fiisu η waasin ba raak, wa woo ne : “ Ba sangid to te ba degdaa η diki.☆ ”

²⁶ Baatdohohi η woyee ne η hey du de woosohe η tiikin Baabi, te a nikka Fuudsi Hoolohngaani puloh η Baabi ; a yi na teebohe keeh ki η ini kad η Kooh ; a hay dah, a yi seede'an ndo.

²⁷ Du, du hey yo name seede laam η cambohaana poyi, du bii na so. »

16

¹ Yeesu woyissa ne : « Ŋ woyid du in cii ne du raakuu ali ini tahan du fad kosi du kos.

☆ 15:25 15:25 Sabuur 35:19; 69:5

² Ba hey dū aañe η *sinaagog* ci ; wa hey raake jamano sah wi fu inah ne bi apan dū, amban ne ba na ñaamke Kooh η ineem.

³ Te ba hey habde ineem sagu ne ba inahdi Baabi, ba inahdi so.

⁴ Mi yii woo dū wa ne jamanooneem hay dah, dū naandsuk ne mi, η woyeen dū wa. »

Pangkin Fuudsi Hoolohngaani

Yeesu degga nga ne : « N nikee na dū, tahha po in ceem, η woyeedi dū ca η cambohaana.

⁵ Diski wa nik, mi yii kadeeda η Yi woos so, te ali bo' nga dū meekisdi so disk mi na kade.

⁶ Waaye keeh cin dū reehid sagu ini η woo dū.

⁷ Moona, ini mi na woyee dū wii, wa keeh : Ini ngisoh nga dū wed ne η coot. N kaddi dah, Baatdohohi hayandi nga dū. Waaye η coot dah, η hey dū de woosohe.

⁸ A hay dah, a hey raake keeh nga bi Adina η ini kad η bakaad, η ini kad η yurah, na ini kad η atteenin Kooh.

⁹ A hey raake keeh nga ba η ini kad η bakaad, laam ba kosdi so.

¹⁰ A hey raake keeh nga ba η ini kad η yurah, laam mi yii kad η Baabi te dū hotissandi so.

¹¹ A hey raake keeh nga ba η ini kad η atteenin Kooh, laam yi deg adinaanii yaah atte'uud po yutid.

¹² N raakissid in laayid ci η joy dū woo, waaye disk wa nik dū antaldi ca.

¹³ Fuudsi Hoolohngaani na teebohe keeh ki hay dah, a hey dū yurhide η keeh ki jen η ini kad η Kooh. A woyandi dū woo kin de haf ce,

waaye a woyan dū ini a kerah jen, te a hey dū yegde ini na haye.

¹⁴ A hey teebohe yaki η yak, a koodohan nga so, a woyee dū.

¹⁵ Ini Baabi raak jen, wa winj ngo, wed tah η woosa dū ne, a koodohan nga so, a woyee dū. »

Keeñ ci hey mirndohe soos

¹⁶ Yeesu woyissa ne : « Tas yissuut rek dū hotissandī so, te wa degis yissuut dah, dū hotis so. »

¹⁷ Bum nganj taalubeecinj de woyeeda η harmban ba ne : « A na waade boo ye woo an : “ Tas yissuut rek dū hotissandī so, te wa degis yissuut dah, dū hotis so. ” ? A baatis nga ne “ Mi yii kad η Baabi. ” A waad ye woo η ineem ?

¹⁸ "Tas yissuuti" a woo, wa tokis ye ? Boo inahdī ini a waad woo ndii. »

¹⁹ Yeesu inahha ne ba waad de meekis, a woosa ba ne : « N woo dū ne : “ Tas yissuut rek, dū hotissandī so, te wa degis yissuut dah, dū hotis so. ” Du na meeksohe η harmban dū ini η waad woo η ineem e ?

²⁰ Ñam na woyee dū wa te ambaat ne wa keeh, dū hey fude, dū miskidke, raakan Adina nebsidke. Du, dū hey raake keeñ reehid, waaye keeñ cinj dū hey mirndohe soos.

²¹ Bitib heesa basle dah, keeñinj de na reehe reeh, raakee e wahtuuninj de ree ; waaye a raak kubki po yut dah, a na alkohe alkoh miskida, sagu soosi keeñinj de soos η ini a bay bo' Adina.

²² Du nak, dīski wa nik, keeñ cinj dū reehid, waaye η hey dū hotisse ; ndeem keeñ cinj dū hey soose, te ali bo' koodohandī sumeem nga dū.

²³ Nj mbeheem, dñu heydñi so meeksisse ali in. »

Yeesu woyissa ne : « Ñam na woyee dñu wa te ambaat ne wa keeh, in nu dñu kiim Baabi nj tiikin ngo dah, a hey dñu wa one.

²⁴ Po woti, dñu kiimdñi ali in nj tiikin ngo. Kiimaat te dñu hey rahse, jaar sumin dñu mit.

Yeesu saahid Adina

²⁵ Woo ceem, nj woyid dñu ca nj woyohaad ; jamano wedñi hay nj woyissandñi na dñu nj woyohaad, waaye nj woyan na dñu halang nj ini kad nj Baabi.

²⁶ Nj mbeheem, dñu hey kiime Baabi nj tiikin ngo, nikdñi haa ne a ñam kiimdñan dñu Baabi.

²⁷ Baabi nj haf ce a waadid dñu, sagu ini dñu waad to te dñu nammba kos ne mi, nj puloh nga de.

²⁸ Nj puloh nj Baabi, nj hayya Adina ; dñiski wa nik mi yii pul Adina, mi yii dokuk nj Baabi. »

²⁹ Taalubeecin de woosa de ne : « Aa ! Fu yii han woo halang kotii, fu woyisdñi nj woyohaad.

³⁰ Diski wa nik, boo inhid ne fu inhid jen, po sah, wa etohdñi bo' meeksee da ; wed tah boo kossa ne fu puloh nj Kooh. »

³¹ Yeesu loffa ba ne : « Du kosid kotii i ?

³² Inhaat ne wahtuuni wedñi hay te wa hayid po yutid, wi fu inah ne dñu hey pasarkohe jen, yaa nu nga dah coot waas ce, dñu fad to kiik ko ; waaye nj kiik ko haa, Baabi yii na so.

³³ In ceem, nj woyid dñu ca, ne dñu min raak jam nj niki dñu nik nga so. Du hey raake miskid nj Adina, waaye ndengdukaat ! Mi, nj saahid Adina.
»

17

Yeesu kiimɗiɗ taalubeeciŋ de

¹ Wa Yeesu yut woo in ceem, a taaknukka ŋ Eel ci, a woosa ne : « Baab, wahtuuni reyid ! Teeboha yaki Kuɓkiŋ ɗa yak ne Kuɓki teeboh yaki fu yak.

² Laam fu onid de min-min ŋ ɗafuk boobi jen ne a on bi fu deg ŋ yaah ce jen kipes ki heyɗi reehe.

³ Te kipes ki heyɗi reehe weɗ ne ba inah ɗa, fu yi Koohi yino-kongi ; te ba inah Yeesu Kiristaa, yi fu woos.

⁴ Ŋ teebohɗi ŋ kehyi yaki fu yak, ŋ ɗiindohi ŋ ɗiindoh pangki fu nakee so.

⁵ Baab, ɗiski wa nik, eɗ to ŋ seroofu yaki ŋ yakee ŋ seroofu bala Adina fersan.

⁶ Boobi baahee ŋ Adina te fu degga ba ŋ yaah ho, ŋ inhiɗiɗ ba tiikiŋ ɗa. Ba nikee biŋ ɗa, fu eɗta so ba, te ba taambɗiɗ woo kiŋ ɗa.

⁷ Ba inhiɗi kotii ne in ci fu eɗ to jen, ca puloh nga ɗa.

⁸ Ŋ wikiɗi ba woo ci fu woo so ne ŋ woo ba ca ; te ba teyiɗ ca, ba inhiɗi keeh-keeh ne ŋ puloh nga ɗa, te ba kosiɗ ne yaf woos so.

⁹ Mi na kiimɗee ba. Ŋ kiimiɗiɗi Adina, mi na kiimɗe bi fu eɗ to, laam ba biŋ ɗa.

¹⁰ Ini ŋ raak jen, a fu raaka te ini fu raak, ñam raaka ; yaki ŋ yak teebohkiɗ nga ba.

¹¹ Tas yissuut, ŋ nikissandi ŋ Adina, mi na hee nga ɗa, waaye beɗ, bii ŋ Adina. Baab, fu yi Hooliɗi, niɗɗaa ba ne ba min nik yino findi boo

nikoh yino mi na dā ; niida ba η hatilin tiikin dā, tiiki fu ed to.

¹² Wa η nik na ba, η niidid ba η doolndin tiikin dā, tiiki fu ed to. N taambkohid ba po ali yino sooydi nga ba, dal yi joyee sooy ne ini Fiis ci woo raak.

¹³ Te dīski wa nik, mi yii hay nga dā ; mi yii woo woo cii η ini η ris η Adina ne ba min sum sum kin ngo, sum kin ba mit.

¹⁴ N edid ba woo kin dā, te Adina sangid ba sagu ini ba baahdi η Adina, findi η namdi baahoh nga.

¹⁵ N kiimdi dā ne fu koodoh ba η Adina, waaye mi na kiimee dā ne fu niid ba po Seytaani raakuu waas nga ba.

¹⁶ Ba baahdi η Adina findi η namdi baahoh nga.

¹⁷ Tufkidohaa ba keeh ki, ba nik bo' hoolid wuu fu ; woo kin dā wed keeh ki.

¹⁸ Findi fu tuuyoh ho η Adina, η tuuyoh ba nga dāa.

¹⁹ N edid dā haf fo jen, η nikka wuu fu saguuba, ne ba nam edoh haf ba wuu fu taamboη η woo kin dā, te wed keeh ki.

²⁰ N kiimidid ba bed dong, waaye bed na boobi kosan ndo taamboη η woo cin ba.

²¹ Baab, mi na kiimee dā ne ba jen, ba nik yino, findi fu nikoh nga so, η nikka nga dā. N waad ne ba nam nik nga boo po adinaani kos ne a fu woos so.

²² Kiyak ki fu tum nga so, η tumida nga ba ne ba nik yino findi mi na dā nikoh yino.

²³ N̄ nik nga ba, fu nik nga so ineem tah po ba min nik yino keeh-keeh ne adinaani jen inah ne, a fu woos so, te fu waadid̄ ba findi fu waadoh ho.

²⁴ Baab, fu waadid̄ to bala Adina fersan, tahha po fu tumid̄ kiyak nga so. Mi yii kiim da ne, n̄ d̄iski n̄ nikan, boobi fu ed̄ to nam nik na so nga, ba min hot kiyak keem.

²⁵ Baab, a fu yurah, bi Adina inahd̄i da, waaye mi, n̄ inhid̄ da te taalubeecin̄ ngo bii, ba inhid̄ ne a fu woos so.

²⁶ N̄ inhidid̄ ba tiikin̄ da, te n̄ hey ba wa baate inhid̄ po waadi fu waad̄ to nik nga ba, te mi, n̄ nik nga ba. »

18

Ambuukan̄ Yeesu

¹ Wa Yeesu yut woo, a hunnda na taalubeecin̄ de, ba kad̄ta baka winooran̄ hulban̄ Sederon. Nguuk n̄ikeen nga, a aassa nga na ba.

² Yeesu na taalubeecin̄ de meed̄een nik nga, tahha po Yudaa, yi na hee de ed̄ndohe, inheen d̄iska.

³ A hunnda nga na bi soldaar na bi alkaate baah n̄ ba na niide Kahan Kooh, e kilifaacan̄ seeykid̄oh ca na *Farisen* ca tuuyee ba. Ba bayya niitoha na ganaay.

⁴ Yeesu inheen ini na hee de rahse jen, a rebpa nga ba, a meekissa ba ne : « Du na waake ya ba ? »

⁵ Ba loffa de ne : « Yeesu yin̄ Nasareet. » A woosa ba ne : « Ñam yii. » Wa raak Yudaa yi na ed̄ndohee de tufkid̄ na ba.

⁶ Wa Yeesu woo ba ne : « Ñam yii », ba dokukka finho, ba keennda η kehyi.

⁷ Yeesu meeksissa ba ne : « Du na waake ya ba ? » Ba woosa ne : « Yeesu yin Nasareet. »

⁸ A woosa ba ne : « N woyid' dū wa, ñam yii. Nik ne dū na waakee so dāh, fadaat yaabii ba coot. »

⁹ A woyid' ineem ne ina a woyee wii raak : « Baab, η ñakdi ali bo' η bi fu ed to. »☆

¹⁰ Simong Piyeer nikee na ndang, a pulidtaa, a yobpa ñaam η ñaam can seeykidoha yakka, nofin de ñaahmi ngudta. Ñameem teeksee Malkus.

¹¹ Yeesu woosa Piyeer ne : « Dokna ndangin dā η holin wa. Kaasin miskidi Baabi ed to, η joydaa joydi an e ? »

Yeesu η fiki Hannas

¹² N ineem soldaar ca na kilifaanan ba na alkaatecan Yawuut ca, ammba Yeesu, ba tokka de.

¹³ Ba koc de bay η dikan Hannas, baab bi biti Kayif ; Kayif, a yi nikee seeykidoha yakka η kiis kaam.

¹⁴ A yi woyee kilifaacan Yawuut ca ne : « Bo' yino kaan wuu cuubi wed' ngisoh. »☆

Piyeer taaskid' Yeesu

¹⁵ Simong Piyeer na taalube wiiriis nikee taambdeeda Yeesu. Taalubeeneem, seeykidoha yakka inheen de, wed' tah a minnda hun na Yeesu, a aassa kahan seeykidoha yakka.

¹⁶ Piyeer nak, a tasee η nguɓu kahna η sero buntaana. Taalubeena yinoora pulla, a woosa na boya nikee η buntaana, yeem faɗta Piyeer a aassa na taalubeena.

¹⁷ Kuɓka caɗya nikee η buntaana, a nikee ñaam. A woosa Piyeer ne : « Fu yii, fu namɗi baah η taalubeeciη yaari e ? » A woosa ne : « Muk, η baahɗi nga. »

¹⁸ Ñaam ca na alkaateeca nikee η ɗiska, ɓa bayee aañind, ɓa fuudta yongkaah, ɓa yohnu-keeda sagu soosa. Piyeer nikka na ɓa, nameeda yohnuk.

Hannas meeksid Yeesu

¹⁹ Seeykidoha yakka meekissa Yeesu η ini kaɗ η taalubeeciη ɗe na jangɗohiη ɗe.

²⁰ Yeesu loffa ɗe ne : « N woyee halang η fiki ɓoɓi jen, η jangɗoheeda η *sinaagog* ci na Kahan Kooh, ɗisik ci Yawuut ci jen na cohe, te η ɗasɗoheedi ali in η in ci η woye.

²¹ Kon wa ye tah fu meeksee so ? Meeksa ɓoɓi sikɗukee ini η woo ; beɗ, ɓa inhiɗ ini η woo ɓa. »

²² Wa a woo ineem, yaar η alkaateeca, ya nikee η serooce, kunnda ɗe paɗ, woosa ɗe ne : « Fu na hee lofohe seeykidohi yakki an e ? »

²³ Yeesu woosa ɗe ne : « Nik ne ini η woo, wa ɗaa haa ɗah, seede'a. Te nik ne ini η woo, wa ɗaa ɗah, wee tah fu laɓpa so ? »

24 Wed Hannas nakoh ne Yeesu baysaat η Kayif seeykidoha yakka* na yaah cin de tokuud.

Piyeer taaskissid Yeesu

25 Simong Piyeer risee η ndaam yohnukeeda. Raakka booba meekis de ne : « Fu yii, fu namdi baah η taalubeecin yaari e ? » Piyeer taasukka an : « Muk, η baahdi nga ba. »

26 Yaar, baah η ñaam can seeykidoha yakka, nikee nga. A baah na yaara Piyeer ngudee nofan de, a woosa Piyeer ne : « N hotdi da hotdi na de η dooy nguuka e ? »

27 Waaye Piyeer taaskissa. A reehidfi woo, siika leehukka.

Yeesu bayuud η fiki Pilaat

28 Yeesu koodohuusa kahan Kayif, a bayuusa kahan Pilaat goornoora. Wa nikee na baab-teel. Waam, ba sangee raak usu ne wa hondohuu ba ñam kañam kan *Paaka* ; wed tahee ba aaseedi η dooy kahna†.

29 Wed Pilaat puloh, kadta nga ba, a meekissa ba ne : « Du na yambe yaarii ye ? »

30 Ba loffa de ne : « A nikeedi tumoh modaadi dah, boo heedi da de kome. »

31 N ineem Pilaat woosa ba ne : « Bayaat de, du atte'oot de η waasin du. » Ba loffa de ne : « Du bi bi Rom, du ondi boo ne boo ap bo'. »

* **18:24 18:24** Hannas a yi nikee seeykidoha yakka, waaye e bi Rom nihshee de nga, tufkidta Kayif. Kon η jamanonaam, ba kanak jen, ba beedkohsee seeykidoh yakak. † **18:28 18:28** Yawuut ci meedfi aas kahan boyi nikdi Yawuut. Ineem nikee usu nga ba.

³² Ineem raakka ne findi Yeesu woyee ne a kaanohan daa, raak.

³³ Pilaat dokkissa η kahna, a beedkidukka Yeesu, a woosa de ne : « A fu buurin Yawuut ci e ? »

³⁴ Yeesu loffa de ne « Wa woo kin da, wala e bi bo' woo da wa nga so ? »

³⁵ Pilaat woosa de ne : « Mi i ? N Yawuut e ? Boobin da na kilifaacin seeykidoh ci bed bay da nga so. Fu tum ye ? »

³⁶ Yeesu loffa de ne : « Nguurin ngo nikdi η adinaanii. Nguurin ngo nikeen η adinaanii dah, surgaacin ngo heen ndo hiñohde po η degsuu η yaah cin kilifaacin Yawuut ci. Mbaa Nguurin ngo nikdi η keh yi ndii. »

³⁷ Pilaat woosa de ne : « Kon fu buur e ? » Yeesu woosa de ne : « Fu woo ne η buur. Ini tah ho hay Adina, η rimukka, wed ne η seede keeh ki. Bo' nu baah η keeh ki dah na sikduke sikduk woo kin ngo. »

³⁸ Pilaat woosa de ne : « Keeh ki wed ye ? »

Pilaat edohid Yeesu ne a daayu η kurwaa

Wi Pilaat woo ineem, a pulla, a dokkissa η Yawuut ci, a woosa ba ne : « Mi, η hotdi ini yaarii tum in modaadi po a joyya apu.

³⁹ Waaye, du mbaahkohid ne η fadsid du bo' yino, feet *Paak* nu ree dah ; du waadid ne η fadsid du buurin Yawuut ci e ? »

⁴⁰ Ba leehkisseed a an : « Muk ! Kinaa de fadis, fadsida boo Barabaas. » Barabaas yeem nikee yoondfoh kur.

19

¹ Wa ba woo Pilaat ineem, a bayya Yeesu, a nakohha de labdu leraw.

² Soldaar ca tedidta de mbahne-buur, ba tefohee wa ñapir, ba deggaa ñ hafin de, ba bekidta de palto ruumind, ruumind buur.

³ Ba rebeeda nga de, ba woyeeda ne : « Buurin Yawuut ci, boo bii kañid da ! » Ba tipeeda de pad.

⁴ Pilaat pulissa, a woosa Yawuut ca ne : « Fadaat ñ bay du de ñ hari, du inah ne ñ hotdi ali ini joy de tah apu. »

⁵ Yeesu pulla na mbahneeran rupa na paltoona ruumnda. Pilaat woosa ba ne : « Yaari yeddi ! »

⁶ Wa kilifaacan seeykidoh ca na alkaateeca hot de, ba leehkeeda ñ dafka ne : « Daayaa de ñ kurwaa ! Daayaa de ñ kurwaa ! » Pilaat woosa ba ne : « Bayaat de, du daayoot de ; mi, ñ hotdi ini joy de tah apu. »

⁷ Ba loffa de ne : « Boo, boo raakid waas, te wa woo ne a joy joy kaan, laam a tum haf ce Kubkin Kooh. »

⁸ Wa Pilaat kerah woo keem, a baatta tiit.

⁹ A dokkissa ñ dooy kahna a meekissa Yeesu ne : « Fu puloh nde ? » Waaye Yeesu tahadde de.

¹⁰ Ñ ndeem Pilaat woosa de ne : « Fu sang woo na so e ? Fu inahdi ne ñ raakid hatili ñ min da fadsoh te ñ namid raak hatili ñ min da daayoh ñ kurwaa e ? »

¹¹ Yeesu loffa de ne : « Fu heeddi raake ali hatil nga so ne Kooh oneedi da wa dah. Wed tah yi deg go ñ yaah fu a yi raak bakaadi uup yak. »

¹² N wo keem, Pilaat waakeeda findi a fadsohan de. Waaye Yawuut ca leehkeeda n dafka ne : « Fu fadis de dah, fu nawle buuri yakkin Rom haa. Yaa nu tum haf ce buur dah, a sangidin buuri yakki ! »

¹³ Wa Pilaat kerah woo ceem, a bayya Yeesu n hara, a booffa n atte'ohaana n daska na woyse "Dungohu atoh" te n pefeem Yawuut, wa na woyse "Gabata".

¹⁴ Wa nikee n bak leero noh n mbeha Yawuut ca na koodkohe laam Kooh-wiisiina wed na nike *Paakan* ba.

Pilaat woosa Yawuut ca ne : « Buurin du yeddi ! »

¹⁵ Waaye ba leehkeeda n dafka ne : « A kaanaat ! A kaanaat ! Daayaa de n kurwaa ! » Pilaat woosa ba ne : « Buurin du, a yi mi na hee daaye n kurwaa e ? » Kilifaacan seeykidoh ca loffa de ne : « Boo raakdi buur wiiriis dal buura yakkan Rom. »

¹⁶ N ndeem Pilaat edta ba Yeesu ne ba daay de n kurwaa.

Yeesu daayuuɗ n kurwaa

Pilaat edta ba Yeesu, ba bayya de, ba cootta na de.

¹⁷ Yeesu deguusa kurwaanan de, a yurahha daska na woyse "Yoh-haf", te pefeem Yawuut woyee wa *Golgota*.

¹⁸ Soldaar ca daayoh de ndaam, a yi na jaar kanak yaa nu nga n kurwaa, yii laha de n bakii, yinni laha de n baki tas, a nikka n leerooba.

19 Pilaat nakohha fiisdu ini Yeesu nik, η inaa, wa daayuusa η dafuk kurwaana. Inii wed fiissee nga : « Yeesu yin Nasareet, buurin Yawuut ci. »

20 Yawuut laayid jangeeda ini fiisse, dika a daaysee useedi kur-taaha te wa fiissee η pedeem kaahay : pedeem Yawuut na lateng* na gerek.

21 Kilifaacan seeykidoh can Yawuut ca woosa Pilaat ne : « Kina fiis "Buurin Yawuut ci", waaye fiisa ne : " Yaarii woo ne a yi buurin Yawuut ci. " »

22 Pilaat loffa ne : « Ini η fiis, η fiisida. »

23 Wa soldaar ca yut daay Yeesu, ba bayya kulbaacan de, ba paysohha ca bak nikiis, yaa nu nga bak yino. Ba namma bay kulbaakan de wa a na adginke, wa nikee piis yino dafki po kehyi, wa raakeedi supit.

24 Ba woosa η harmban ba ne : « Boo kinaata faar, boo piilohaata, boo inah boyi raakana nga boo. » Ineem raakka ne ina Fiis ci woyee raak, an : « Ba paysohid kulbaacin ngo, ba piilohha ne ba inah yi raakan kulbaakin ngo.☆ » Ineem wed soldaar ca tum.

25 Yaayin Yeesu, a yi na taambdoh ce bitiɓ, na Mari biti Kolopas, na Mari Makdala, ba nikee tufkid η sero kurwaanan Yeesu.

26 Wa Yeesu hot yaayin de, a namma hot taalubeena a keeñkohee, η sero yaayin de, a woosa yaayin de ne : « Yaay, kubkin da yeddeem. »

* 19:20 19:20 *lateng* : wed nikee pedman bi Rom η jamanoonaam. ☆ 19:24 19:24 Sabuur 22:19

27 Yutta a woosa taalubeena ne : « Yaayinɗa yeddeem. » Ina amboh ɗa waam, taalubeena bayya Maryaama kahan ce, a nikka nga.

Kakaan kan Yeesu

28 Ɗa finho ineem Yeesu inahha ne in ci jen mitid' kotii, a woosa ne : « Ɗa sifaɗkid'. » A woyid' ineem ne ini Fiis ci woyee✠ raak.

29 Wa raakeen ndaam meeme riifid' na masuɓ raakid' *bineegar*. Soldaar ca bayya daah, ɓa hooycaa nga, ɓa tokkaa ɗa lecem ndood' *hisob*†, ɓa rebid'taa ɗa ngubiɗa Yeesu.

30 Wa a an nga po yutta, a woosa ne : « In ci jen reehid' haɓɗu. » Wed' a naaroh haf, a edohha ruuhiɗa de.

Soldaar maangid' Yeesu salma

31 Wa nikee mbehi ɓa kood'kiɗohe mbehi na idsid'kohse. Mbehi na idsid'kohse wii, wa nikee mbeh yakid' ɗa Yawuut ci, wed' tah kilifaacan ɓa waadeedi ne mbehaam raak fidaaf ca ɗa ɗafuk kurwaaca. Ba kadta ɗa Pilaat, ɓa kiimmba de ne kot can yaaba daaysee weeru‡, fidaaf can ɓa nihsu.

32 Ɗa ineem soldaar ca kadta ɗa yaaba kanak ca daaysee na Yeesu, ɓa weerra kot can ɓa. Ba koc weer can ya koc, ɓa weerra can ya kanakɗoh.

33 Wa ɓa ree ɗa Yeesu, ɓa hotta ne a kaanid', tahha po ɓa weerdi kot cin de.

✠ 19:28 19:28 Sabuur 22:16; 69:22 † 19:29 19:29 *hisob* : wa kidig yin. Car ci ced' booba meed' lisoh ne ɓa farsee dah.

‡ 19:31 19:31 'Bo' daayu ɗa kurwaa, kot cin de weeru dah, a na gaawe gaaw kaan.

³⁴ Waaye jaar η soldaar ca, maannga de salma η hambuus. Jaarra wa pulidta ñif na masuɓ.

³⁵ Boyi naandsuk in cii, a hotoot hotoot na has cinj de te ini a woo, wa keeh. A yi η haf ce, a inhiɗ ne ini a woo, wa keeh, te a seede'ida ne du nam min kos.

³⁶ Ineem kaɗohha daa ne ini Fiis ci woyee raak, an : « Ali yoh yino η yoh cinj de weersandi.☆ »

³⁷ Te Fiis ci woyissid η diisik wiiriis ne : « Ba hey marke η yi ba maange.☆ »

Yeesu bekuud η ruy-ruy

³⁸ Wa in ceem coot, Suseef yaŋ Arimate, kiimba Pilaat ne yeem ed de fidaafan Yeesu. Suseef nikee taalubeenin Yeesu, waaye a dasdohee wa dasdoh sagu neyyoh kilifaacan Yawuut ca. Pilaat teyɗukiɗta de, Suseef kaɗta, bayya fidaafan Yeesu.

³⁹ Nikodem nammba hay, a bayndohha ini ree kilo diw ndaŋkiyaah-kaahay (30) haɓɗohu *miir*§ na puɗ eeɗdoha na woyse *alowe*. Nikodem yeem a yi kaɗee marka Yeesu na wek.

⁴⁰ N ineem ba kanak, ba bayya fidaafan Yeesu, ba lemeseedaa na uuf, ba tumeedaa eeɗdohaana, findi Yawuut ci na tumohe, ne ba heesa daake fidaaf can ba dah.

⁴¹ Raakeen nguuk η sero diiska Yeesu daayse, η dooy nguukeem raakeen ruy-ruy as wi ali bo' moosdi daakohu.

☆ **19:36 19:36** Pula 12:46; Kind ci 9:12; Sabuur 34:21 ☆ **19:37 19:37** Sakriya 12:10 § **19:39 19:39** *miir*: wa cuuraay, wa na fuuɗseedi. Wa na woyse "*myrrhe*" η faraŋse.

⁴² Ini Yawuut ca koodkidee mbehi na idsidkohse te ruy-ruya useedi ndaam, wed tah ba bekka fidaafan Yeesu nga.

20

Yeesu hultid

¹ Wa nikee mbehi taamb η mbehi na idsidkohse na baaba teel, raaka ris ñuus, Mari Makdala kadta ruy-ruyan Yeesu. Wa a ree, a hotta ne atoh fa rangee wa bakduud.

² Wedi a nupoh η Simong Piyeer na taalubeena yinoora, yi Yeesu keeñkohee, a woosa ba ne : « Ba koodohid fidaafin Hedi η ruy-ruya, te boo inahdi diski ba daaka ! »

³ Piyeer na taalubeena yinoora pulla ne ba kad ruy-ruya.

⁴ Ba kanak jen, ba hunnda, ba nupeeda, waaye taalubeena yinoora uuppa gaaw Piyeer, a kocca de ree.

⁵ A huusukka, a hotta uufa liwsee η faanin de, waaye a aasdi.

⁶ Simong Piyeer nikee ñaakdeeda de, a reesa, a aassa, a hotta uufa deguud η disik.

⁷ A nammba hot wa wildassee η hafa. Wa ni-keedi na winoora, wa nikee lemuud, wa deguusa kiik wa.

⁸ Taalubeena yinoora hannda nam aas ; a hotta, a kossa.

⁹ Fiis ci woyeen ne Yeesu joyid hultit, waaye ba inheedaa paad.

¹⁰ Taalubeeca kanak ca haadda.

Mari Makdala hotid Yeesu

¹¹ Waam raak Mari η hara, η sero ruy-ruya, fudeeda, a huusukka, a markeeda η dooya.

¹² A hotta malaaka kanak bekkiɗ kulba yaanow, boofiɗ η diska fidaafan Yeesu degse, yinoora booffa teemb η diska hafi nike, ya tas teemb η kot ci.

¹³ Ba woosa de ne : « Bitɓi, fu na fude ye ? » A loffa ba ne : « Ba bayid fidaafin Hed to, te η inahɗi ɗiski ba ɗaaka. »

¹⁴ Wa a woo ineem, a heelukka, a hotta Yeesu tufkiɗ ; waaye a inhiseedi de.

¹⁵ Yeesu woosa de ne : « Bitɓi, fu na fude ye ? Fu na waake ya ba ? » Mari liibpa ne a pangohin nguuki ba nikoh, a loffa ne : « Kilifaani, nik ne a fu bay fidaafi ɗah, teeb po ɗiski fu ɗaaka, η kaɗa baya. »

¹⁶ Yeesu woosa de ne : « Mari ! » Mari wiirukka, woosa de η pedeem Yawuut ne : « *Rabbuuni* ! » Wa tokis "jangdohohi".

¹⁷ Yeesu woosa de ne : « Kinaa so amb ndii laam η rapɗi η Baabi paad. Waaye kaɗa η boobin ngo, fu woo ba ne mi yii rap η ɗiskan Baabin ngo, yi nam nik Baabin ɗu ; Koohin ngo, yi nam nik Koohin ɗu ! »

¹⁸ N ineem Mari Makdala kaɗta η taalubeeca, a woosa ba ne : « N hotid Hedɗi ! » A woosa ba ina a woo de jen.

Taalubeeci hotid Yeesu

¹⁹ Mbaɗi na niina, taalubeeca cohha η kahan, ba rangukka nga sagu neyyoh kilifaacan Yawuut ca. Dekka po Yeesu nikka η leerooba, a woosa ba ne : « Nikaat η jam ! »

²⁰ A teebpa ba diskii a maangsee ŋ yaah cin de na hambuusiŋ de. Ba summba lool ŋ hoti ba hot Hedi.

²¹ Yeesu woyissa ba ne : « Jam nikaat na du ! Findi Baabiŋ ngo woosoh ho, mi yii nam du woosoh daa. »

²² N finho woo keem a fuudissa nga ba, a woosa ba ne : « Rahsaat Fuudsi Hoolohngaani !

²³ Bi du daasan bakaad cin ba, ba hey daasse. Bi du daasandi bakaad cin ba, ba daassandi. »

Yeesu na Tomaa

²⁴ Waam raak Tomaa yi na woyse Siisi te a baahha ŋ taalubeeci ndan̄kiyaah na kanak ci (12), a nikeedi na ba wa Yeesu hay nga ba.

²⁵ Taalubeeci binoobi woyeeda de ne : « Boo hotid Hedi. » Waaye Tomaa loffa ba ne : « Feeh ŋ hotdi daayohiicin pontooci ŋ yaah cin de, ŋ bekdii ndukniŋ ngo ŋ diskii pontooci daaysee te ŋ bekdii yaahiŋ ngo ŋ hambuusiŋ de dah, ŋ kosandi wa. »

²⁶ Mbeha dokkissa, taalubeeci cohissa ŋ kahna, Tomaa nikee na ba. Buntaaca jen rangseen, dekkaka po Yeesu pulla, tufukka ŋ leerooba. A woosa ba ne : « Jam nikaat na du ! »

²⁷ A hannda woo Tomaa ne : « Baya ndukniŋ da ndii, fu marak yaah cin ngo. Radisa yaahiŋ da fu beka ŋ hambuusiŋ ngo. Kana nikis kosaadi, kosa kotii. »

²⁸ Tomaa loffa de ne : « Hed to na Koohiŋ ngo ! »

²⁹ Yeesu woosa de ne : « Hoti fu hot to, wed tah da kos ! Ba nebdid, bi kos te ba hotdi ! »

Ini tah teerndii fiisu

³⁰ Yeesu tumissid̄ η fiki taalubeeciη de firnde wiiriis laayid̄ waaye ca fiisuud̄i η teerndii.

³¹ Firndeeci fiisu cii fiisu ne d̄u kos ne Yeesu a yi Mucdohi Gapohse, Kubkin̄ Kooh, te koseem on d̄u kipes η tiikin̄ de.

21

Bi taalube hotid̄ Yeesu η d̄iska ba seebe

¹ Wa in ceem coot, Yeesu teeβkissa jahran taalubeeciη de, η Cookman̄-Tiberiyad̄. A teeβkoh̄ ba an :

² Simong Piyeer, na Tomaa yi na woyse Siisi, na Natanayel yi gen Kanaa ngan̄ Galile, na kubuucini Sebede na taalube wiiriis kanak̄ βed̄ nike.

³ Simong Piyeer woosa ba ne : « Maa kad̄ seeβa. » Ba woosa de ne : « Boo hey hune na d̄a. » Ba kad̄ta. Ba aassa gaal, waaye η weka jen̄ ba ambd̄i ali in.

⁴ Na βaaba teel Yeesu tufukka η sereendan̄ cookma waaye taalubeeci inahd̄i ne a yi.

⁵ Yeesu woosa ne : « Yaabin̄ ngo, d̄u raakd̄i kañam ki βo' min ambsoh na mbuuru e ? » Ba loffa de ne « A'aa ! »

⁶ A woosa ba ne : « Njafaat mbaal cin̄ d̄u η βaki ñaahmin̄ gaali, d̄u hey ambe ! » Wa ba njaf ca, ba minisd̄i ca nook sagu cuurund ca laayid̄ ca ba ambe.

⁷ Taalubeeni Yeesu keeñkohee woosa Simong Piyeer ne : « A Hed̄i ! » Wa Piyeer kerah ne a Hed̄i, a tokka kulbaakin̄ de η kinoh ki, raak de βekukd̄i in wiiriis d̄al kulbaakeem, a fad̄sukka η masma.

⁸ Taalubeeca binooba kadta teera na gaala, ba faseeda mbaala, raaka riifid na cuurund. Ba useedi sereendaŋ cookma, wa joyee nik saangal teemet.

⁹ Wa ba ruhus, ba hotta yongkaah, ca aañind kabɗasse, na cuurund ŋ joli na mbuuru.

¹⁰ Yeesu woosa ba ne : « Hayaat na cuurund, ŋ ci dŋ amb. »

¹¹ Simong Piyeer aassa ŋ gaala, a nookka mbaala ŋ hara. Wa riiffa na cuurund yakak teemet na ndaŋkiyaah-yatuus na kaahay (153), te ina ca laayee jen, mbaala faarkeedi.

¹² Yeesu woosa ba ne : « Hayaat dŋ malnduk. » Ali taalube kaañdi de meekis ne : « A fu ba ? » Ba inheen ne a Hedi.

¹³ Yeesu rebpa, a bayya mbuurnda, a edta ba, a nammba ba ed cuurnda.

¹⁴ Wii nikka waasi kaahaydohi Yeesu teebuk taalubeeciŋ de, ŋ finho hultidŋuukiŋ de.

Yeesu na Piyeer na taalubeena

¹⁵ Wa ba malnduk po ba yutta, Yeesu woosa Simong Piyeer ne : « Simong kuɓkiŋ Saanj*, fu keeñkohid to keeñkohi uup wi boobii raak nga so e ? » Piyeer loffa de ne : « Ee Hedi, fu inhid ne ŋ waadiɗ da. » Yeesu woosa de ne : « Taambkoha buul ciŋ mbaal ciŋ ngo. »

¹⁶ A kanakɗukissa a woosa de ne : « Simong kuɓkiŋ Saanj, fu keeñkohid to e ? » Piyeer loffa de ne : « Ee Hedi, fu inhid ne ŋ waadiɗ da. » Yeesu woosa de ne : « Niida mbaal ciŋ ngo. »

* **21:15 21:15** Saanj : Saanj yii, baab bi Simong Piyeer, a baahɗi na Saanj yi fiis teerdii. Ba baah tiik dong.

17 A kaahayɗukissa hooso an : « Simong kuɓkin Saarj, fu waadid to e ? » Piyeer soosa η meeksohi kaahayɗoh an : « Fu waadid to e ? » A loffa ɗe ne : « Hedɪ, fu inhid in nu nik, fu inhid ne η waadid ɗa. » Yeesu woosa ɗe ne : « Taambkoha mbaal cin ngo. »

18 A degga nga ne « Ñam na woyee ɗa wa te amba ne wa keeh, wi fu nik komaaki yaf tokootee ñoorin ɗa, fu kadeeda ɗiski neɓ ɗa ; waaye fu yabko ɗah, fu hey radse yaah† cin ɗa, bo' wiiriis tokid ɗa wa, a bay ɗa ɗiski fu waadɗi. »

19 N woo ceem, a teebohee findi Piyeer na hee kaanohe, na findi a yakɗohan Kooη nga. Yeesu baatta nga ne : « Ñaakid to. »

20 Piyeer guridda, a hotta taalubeeni Yeesu keeñkohee hayeeda η finhooce, a taalubeeni hiiree η Yeesu wa ba ñame, a meekissa ɗe yi eɗndohan ɗe.

21 Wa Piyeer hot ɗe, Piyeer woosa Yeesu ne : « Hedɪ ! Moo ini kad η yii nak ? »

22 Yeesu woosa ne : « Nik ne η waadid ne a ris pes po mbaɗna η hayissan ɗah, waas fu ye nga ? Fu, ñaakid to rek ! »

23 Wa pasarkohha η kosid ca ne taalubeeneem kaanandi. Te kat Yeesu woyeedi Piyeer ne a kaanandi, a woyee ɗe inii : « Nik ne η waadid ne a ris pes po mbaɗna η hayissan ɗah, waas fu ye nga ? »

24 Taalubeeneem a yi fiis in ceem, a seede'id ca, te boo inhid ne seedeeniη ɗe keeh.

† 21:18 21:18 *radis yaah* : η jamanoonaam, "radis yaah" nikee woyohaaf nga ba. Wa mineen tokis woo kii : "daayu η kurwaa".

²⁵ Yeesu habdeen in wiiriis laayid, ca fisseen yino yino dah, η liibid ne teereeci hee fisse heedī haḃe η Adina.

Saafi-Saafi
Portions of the Holy Bible in the Saafi-Saafi language
of Senegal

copyright © 2019 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Saafi-Saafi)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-06-28

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 28 Jun 2025 from source files dated 28 Jun 2025

5dd07cb3-0e14-5a60-9187-8f031f060239